

გაზეთის ღირსი:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10 —	6	6 —
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8 —	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთი შაურა.

ივერი

გაზეთის დასაყვედურად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდვად უნდა მიჰმართონ: თეიონ რედაქციის, ახალ-ბებუთოვის ქუჩაზედ, სახელი № 9. შავრდოვის საგაზეთოს, ცენტრალურს და გრიჭოვის წიგნების მაღაზიებს.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპ.

1877—1886 წელიწადი საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი 1877—1886 წელიწადი

გაზეთი „ივერია“ 1 მაისად წლის დამლევადე ღირს 7 მან. 25 კაპ.

ტფილისი, 30 აპრილს

„ამ უკანასკნელს ორმოცს წელიწადში, არამც თუ ინგლისში, არამედ მთელს ევროპაშიც ბევრი იმისთანა საქმე მოხდა, რომელმაც ძირეულად შესცვალა წინანდელი საზოგადოებრივი დედა-აზრნი და საზოგადოებრივის ცხოვრების სამზადვარნი განხედ გასწია და გააფართოვა. გლადსტონი ან საკუთრივ რეუდა ამ საქმეებში, როგორც ერთი მოღვაწე, ან გულწრფელად ყურ მადევნებელი ყოფილა ამა საქმეთა მსვლელობისა, არას დროს თვალი არ მოუშორებია ევროპის პროგრესულ წინ მსვლელობისათვის და არ უღალატებია პროგრესის დროშისათვის. — ამბობს ერთი იმისთანა გამოჩენილი მეცნიერი, რომელსაც ვერაფერ ვერ შესწამებს ვერც მიდევრობს, ვერც პირ-მოთხოვას.“

გლადსტონი დაიბადა 1809 წელს, 1831 წ. გაათავა ოქსფორდის უნივერსიტეტი და ბრწყინვალე განათლება მიიღო. უნივერსიტეტიდან გამოსვლის უმად გლადსტონი, როგორც ყოველი შეძლებული ინგლისელი, წავიდა ევროპის მოსაგვლელად და 1842 წ. ოც-და-ცამეტის წლის ამოწურულ იქნა დეპუტატად ქვედა-პალატა-

ში. ამ დღიდან დაიწყო მისი საზოგადოებრივი და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა და დღევანდლამდე არ შემწყდარა. ოც-და-სუთმეტის წლის იყო, როცა სერ რობერტ პილმა თავის მთავარ-მინისტრობის დროს გლადსტონს მიანდოჯერ უმცროსი ლორდობა ხაზინისა და მერე კოლონიათა მინისტრის ამხანაგობა. 1852 წ. ლორდ ებერდინის მთავარ-მინისტრობის დროს გლადსტონმა მიიღო ფინანსთა მინისტრობა. აქ გამოჩინა გლადსტონმა ისეთი ნიჭი, მხვილ-გონიერება და ცოდნა, რომ მთელს ევროპაში გაითქვა მისი სახელი. დღეს აქამომდე ფინანსთა მეცნიერებაში გლადსტონს ცალკე არა ჰყავს.

1868 წელს გლადსტონმა მიადწია იმ სიმაღლემდე, იმ დიდებამდე, რომელს ზევით არა ერთი ინგლისელი სახელმწიფო კაცი ვერ წავს. «მაშინ იგი შეიქმნა არამც თუ ინგლისის ლიბერალთა მოთავედ, არამედ უპირველეს ხელმძღვანელად იმ სახელგანთის დასისა, რომელსაც აზრად და საგნად ჰქონდა და აქვს მართლ საერთო ბედნიერება და კეთილდღეობა ერისა», — ამბობს იგივე ზემოდ ხსენებული მეცნიერი. ისეთი ძლიერ-მოხილობით გამოვიდა მომხრედ და შემწედ სიმართლისა და დაჩაგრულებისა, რომ მაშინდელი სამინისტრო კანსერვატორებისა იძულებულ იყო სამსახურიდან გადადგარიყო და ლიბერალებისთვის დაეთმო სამინისტრო. სამინისტროს გამეგობა

თვით გლადსტონმა იკისრა დიდის სულ-გრძობით და კეთილ-მოხილებით და გახდა მთავარ-მინისტრად ინგლისისა. მაშინვე საქვეყნოდ გამოაცხადა, რომ მე გულში მაქვს უბედურს ირლანდიას მივცე ყოველივე, რაც კი წამლად დაეძება მის დიდის ხნის სატყვიარსაო.

ამ საიდან მომდინარეობს გლადსტონის პოლიტიკა ირლანდიის შესახებ. გლადსტონი პატიოსანი, გულ-მოღვინე, კაცთ-მოყვარებით აღსავსე მოღვაწე ქვეყნისა. უკეთესთა პროგრესიულთა აზრთა ევროპისათა იგი ცნობიერად, გაბედვით და ძლიერად მომხრეობს, ესარჩლება და წინ უძღვება. ხოლო ერთი წუნი აქვს, ჩვენის ფიქრით. იგი ხშირად ფართოდ გამოიღწის აზრს ფრთებს აკვეცს ხოლმე, ზოგიერთს უთმობს მოპირ-და-პირეებს და ამაში სრულებით არა ჰგავს ბისმარკს, რომელიც, რაკი გულში გამოიკვანძვას რომელსა-მე აზრს, დათმობა ადარაფრისა არ იყოს: გულ-და-გულ მიდის და იძინს: ან სულ მთლად, ან სულ არაფერი. იქნება ეს წუნი წუნიც არ იყოს სახელმწიფო კაცისათვის, მაგრამ ამ ნაირად ტოკვამ ბევრი თანაგრძობა დაუკარგა გლადსტონს უკეთესთ ინგლისელთა თვალში. მისდა სასახელოდ ეს-კი უნდა ვსთქვათ, რომ დედა-აზრნი, რომელნიც მას ასულდგმარებენ და რომელნიც მას ჭეშმარიტებად სწამს, თავის დღეში არავისათვის დაუთმობ, თუ წინანდამდეგი უეჭველის საბუთით არ დაუმტკიცებიათ.

ამ რომ დათმობასა და ტოკვა-ზედ ვლავარავობთ, იგი ლავარავი მართლ წვრილმან საგნებს შეეხება, რომელნიც აუცილებლად თანა სდევენ ხოლმე ყოველ დედა-აზრს, ნამეტნავად იმისთანა რთულს, როგორიც არიან დედა-აზრნი სახელმწიფო მმართველობის საფუძვლად დასადებნი და მოსახმარენი.

ამ ირლანდიის საქმეშიც გლადსტონი, თუცა დედა-აზრის გამო არ ჰტოკავს, ამაში არაფრის დათმობას არ აპირებს, თუნდა სამინისტროდამ გადადგომაზედ მივარდეს საქმე, მაგრამ არა ერთხელ გამოუცხადებია, რომ როგორც საადგილ-მამულო პროექტს ირლანდიის შესახებ, აგრედვე ირლანდიის პარლამენტისასაც, თუ საჭიროება მოითხოვს, შევცვლიო, ზოგიერთს ჩავუმატებ, ზოგიერთს გამოვაკლებო. იქნება ერთხელ ადარებულის დედა-აზრის ბევრად თუ ცოტად ფენის მოკიდებაც ცხოვრებაში დიდს ძლევამოსილობას მოასწავებდეს სახელმწიფო კაცის თვალში სამერმოსად. შესაძლოა კაცმა ეს იფქროს, რადგანაც თუ დედა-აზრი ჭეშმარიტია და მასსადამე ნაყოფიერიც, იგი შეიძლება თესლად შეიქმნეს სვალისათვის. ამის გამო შესაძლოა სახელმწიფო კაცმა, რაკი სხვა გზა არ არის, დღეს იკმაროს მართლის, რომ დედა-აზრმა ცოტათი ფენი მაინც მოიკიდოს და დაჩარჩენი ანებას თვით ბუნებას დედა-აზრისას და სვალის კეთილ-გონიერებას.

ხოლო ჩვენ კი, მორიდამ მაყურებელნი, რომელთაც სხვის ომი ეადვილება, ვფიქრობთ, რომ ამისთანა ტოკვა ბევრს კაცს გაუგრილებს გულს, ბევრს მომხრეს გლადსტონისას ჩამოამგებინებს ფრთებს და ხალისს მოუკლავს. ამისთანა ტოკვა შეიგნდამ ცხისს გატეხსა ჰგავს, ჩვენის ფიქრით. მართალია, იმოდენა კადნიერებას ვერ გაბედავთ, რომ იმისთანა გამოცდილს კაცს, როგორც გლადსტონის ჩვენ ხერხი ვასწავლოთ როგორ მოიქცეს. მართალია, მაგრამ ისიც მართალია, რომ ყოველს კაცს ნება აქვს თავისი აზრი წარმოსთქვას.

ესე ყოველი გვაძიულა სათქმელად უკანასკნელმა დეპუტატ ლონდონიდან. ამ დეპუტატი სწერია, რომ გლადსტონმა სთხოვა პარლამენტსა მეორედ წავითხვა პროექტისა ირლანდიის პარლამენტის თაობაზედ და ზედ დაატანაო, რომ მე მზადა ვარო ზოგიერთი რამ დაუთმო ირლანდიის წარმომადგენელობის შესახებ ბრიტანის პარლამენტში. რომ დავუკვირდეთ მას, რის დათმობასაც ჰპირდება გლადსტონი, ჩვენის ფიქრით, ის დათმობა-კი არ არის, წარმატება მისი, რაც გლადსტონს თავის პროექტის დედა-აზრად აქვს ადარებული. გლადსტონს წინა პირველად ჰსურდა, რომ ირლანდიისათვის ცალკე პარლამენტი მიეცა და ბრიტანის საერთო პარლამენტში წარმომადგენელობა-კი ჩამოერთმია მაშინ, როდესაც ბრიტანის პარლამენტი გამგებულად უნდა

ვალენტონი

ზოგიერთი ცნობანი და მოსახრბანი შესახებ საქართველოს ისტორიისა.

(შემდეგი *)

თუ პირველი მიზეზი, ჩვენ მიერ დასახლებული, ზოგიერთებს ეხამუებათ და გვეითხვენ, ნუ თუ ქართველნი, თვისის გონება განსწილობით და ზნეობა სისუფთავეთ, უღარესობდნენ არაბებზეო, ჩვენ ამისთანაებს ამ გვარკითხვებში უფლებად დაუკრილად «დიად, უღარესობდნენო». ერთი, რომ ჯერ არავის დაუმტკიცებია, თუ რამდენად იყო გონება განსწილი არაბის ხალხი იმ დროს, რა დროსაც იგინი (არაბნი) მფლობელობდნენ საქართველოში. პირ-იქით ბოლო დროს იგინი ცნობილნი მეციერნი, როგორც, მაგ., არის ერნესტ რენანი, ამტკიცებენ, რომ არა თუ ოდესმე ყოფილა «არაბთა მეციერება, არაბთა ლიტერატურა», არამედ არაბნი სხვა მაჰმადიან-

ებების მფლობელობის დროს, საქართველოში ქრისტიანობა იყო ჩავარდნილი დიდს განსაცდელში და არაბთა დენის გამო ზოგიერთნი ქართველნი სწავლულნი და მოღვაწენი დამკვიდრდნენ ათონის მთაზედ საბერძნეთში და დაიწყეს თარგმნა ქართულს ენაზე საღმთო და საფილოსოფოსო წიგნებისა ბერძნულიდან. ჩვენ ვიცით აგრეთვე ზოგიერთი რამ შესახებ ფრად განათლებულის არსენი იყოლოდისა და მისის სკოლისა იყოლოდის (თელავის მაზრაში), საცა ლეთის-მეტყველურის, ფილოსოფიის და სხვ. გარდა, ახალ-მოზარდნი ქართველნი სწავლობდნენ ასურულსა და ბერძნულსა ენასა. თუ ჩვენს ლიტერატურაში კლასიკურ თხზულებათაგან ევეფხვის-ტუკოსისა, ევისამიანისა და სხვათა თითო-ოროლა ნაწარმოებთა გარდა, სხვა არა მოიძებნა-რა, ეს იმას კი არ უნდა ნიშნავდეს, რომ ქართველთა ამ გვარნი თხზულებანი მართლაც ოდესმე არ ჰქონოდეთ და მტერის უღმობელ ხელს იგინიც რომელსამე ტაძარ-თან, მონასტრებთან ერთად საუქუნოდ არ გადებუვას.

რომ რენანის აზრსაც მაჰმადიანობაზე ყურადღება არ მივაქციოთ, რა-

დას ვიტყვი იმ სკოლებზე, რომელნიც არსებობულან მონასტრებში, ქათოლიკოზებისა და ეპისკოპოზების ბჭებში, ანუ მეფეთა და წარჩინებულთა თადა-აზნაურთ სასახლეებში? სად ვიზარდნენ და სად ისწავლეს, სხვათა მრავალთა შორის, თუნდ მეფეებმა: დავით აღმაშენებელმა, რომელმაც შეადგინა საღმთო საგლობლები, გიორგი ბრწყინვალემ — საერო კანონების შემადგენელმა, მეფე პოეტმა: თეიმურაზ I-მა, თეიმურაზ II-მ, ვახტანგ II, რომელმაც საოცარის სიმხინთ ტფილისში მოაწყო ტიპოგრაფია, აღბეჭდა მრავალი წიგნები და ამას გარდა ისეთის ენით სთარგმნა დიდი წიგნი, „ქილილა და დამანა“ და ზოგი (მაქრაძის ფიქრით) თვითონვე შესთხვა ისეთის მშვენიერის ენით, რომ ბევრი ეხლანდელი მწერალი ვერ შეეცოლება ენა-მტკერობა-მეტყველებაში ცნობებულს და მარად-სახსოვარს მეფე-ლიტერატორსა ჩამდნენ იყვნენ კიდევ გამოჩენილნი და მეციერნი პირნი თუ სერო წოდებაში, თუ სასულიეროში, ყველა ისეთი ციდან ჩამოსული-კი არ იყვნენ, არამედ სამშობლოში გაზრდილნი და სამშობლო ერის გენის ნაშობნი ღვიძლი შვილნი.

არავის უთქვამს, რომ ჩინგიზ-ყენი, თემურ-ლენგი, ჯელალ-ედ-დინი, შაჰ-აბაზი, ნადირ-შაჰ, ალა-მაჰმად ხანი და მებრეე სხვანი ყოფილიყვნენ ნასწავლნი და გონება განსწილინი, ამიტომაც, საცა იგინი შედიოდნენ, იქ შექონდათ არა მეციერება, არამედ ფარ-ხმალ-გრდემლი ხალხზე სისხლის კალოების საღვწავად, ამოსავლებად და ამოსაფხვრელად კაცთა გონების ნაწარმოებისა, გინა მეციერებისა. შლოცერი თათრების, სპარსების, ოსმალების, მონგოლების და, საზოგადოდ, მაჰმადიან ხალხების შესახებ თავის «სამსოფლო ისტორიაში» ამბობს, რომ ყველა ამა ერთა კაცობრიობის ისტორიაში თვისი ნავალი შთაჰტდის მუსერითა, დამხობითა და მიწის-პირთან გასწორებითა ყველა იმისა, რაც კი რამ კაცობრიობის გენის ნაღვაწინამულ-პაკრი ხედებოდათ თვის ძლიერ-მოსილ წინ-სელაშიო. მათი იარაღი იყო ცეცხლი, წერაქვი და ნაჯახ-ისარი. ცეცხლით ჰზუგადნენ გონების ნაწარმოებსა, აღამიანთ საღვრებსა და სალოცავებსა, ყანათა, ველთა, ტყეთა და ღრეთა. აღექსანდრის მდიდარი ბიბლიოთეკა შთააყლავეს გაუშამლარს ცეცხლსა. სხვა ქვეყნებ-

*) იხ. „ივერია“ № 93.

ივერს ირლანდიის საქმეთაც იმოდენად, რამოდენადაც საერთო სახელმწიფო ინტერესი მოითხოვს. აქ ხმის უქონლობა, ჩვენის ფიქრით, ერთის უადრესის უფლებების უქონლობაა. ეხლა თუ გლადსტონს მოუწადინებია, რომ ეს უფლება ირლანდიელთ ისევ შეინახონ, ჩვენს გვერდს, ამით გლადსტონს თავისის პრაქტიკის ნაკლი შეუვსია.

ამ შემთხვევაში კი გლადსტონს აქედ-იქით ტოკავს ვერ შეეწამებო. ეს, რაც ამ ბოლოს სტრიქონებში ვსთქვით, აქედ იქით ტოკავს მაგალითი არ არის. პირ-იქით იმისი საბუთია, რომ გლადსტონმა ან თავისის საკუთარს ნაკლის დანახვა და აღიარება იქის პატიოსანის კაცისამებრ, ან იმისთანა კაცია, რომლისათვისაც კარგის მამაცისამებრ «საცა არა სჯობს, გაცდლა სჯობს», როგორც რუსთაველი იტყვის.

ახალი ამბავი

* * * მთავარ-მმართველი თავადი ღონდუკოვ-კორსაკოვი 28 აპრილს საგანგებო პოლტოთ ბათუმს გაემგზავრა და იქილამ იალტაში წაბმანდებო. თავადს მოუგვიანდება სულ სამი კვირა.

* * * ტფილისის საქალაქო გამგეობას 1 აპრილამდე შემოსულია ამ წლის შემოსავალი 193,021 მან. 76 კაპ. ამ ფულის რიცხვი დასაფასებელი გარდასახალი არის 78,743 მან. სავაჭრო, სააღმკრთო და სახელმწიფო მოწოდებებისათვის შემოსულა 21,425 მან. და სამიკრთონების პატენტებისათვის 14,886 მან. ამ ხნის განმავლობაში დახარჯულა 160,949 მან. ამ ფულიდამ წყლის გაყვანის საქმეზე დახარჯა 25,594 მან. ქალაქის სამმართველოზე 25,774 მან. პოლიციაზე 18,209

ზედ რომ არა ვსთქვით, საქართველო რამდენჯერ კიდით-კიდემდის ერთ დიდ თორქსავით აუნთიათ და აუფუგუნებიათ. მათმა წყარაქმა ძირი გამოუთხარა მრავალთა ხელოვნების ნამოქმედართა: ქალაქთა, სოფელთა, ტაძართა, კოშკთა, გამოქვაბულთა, ციხეთა და სხვათა. მაგალითი თვალწინა გვაქვს: საქართველოს ტაძარ-მონასტერ-ეკლესიათა, ძველ ქალაქ-დაბათა, ციხე-კოშკთა და გამოქვაბულთა (ვარძია უფლის-ციხე და მრ. სხვანი) და მრავალთა სხვათა ნაოხარ ნაშთნი აშკარად ღალატებენ ყველა ამას, მაგრამ არა, წერაქვი მტრებს კიდევ სხვა სამსახურსაც უწევდა: მით იგინი სთხრიდნენ საფლავებსაც, საიდგანაც ამოქონადონ განსვენებულთა გაშიშვლებულნი ძვალნი შესაგინებლად და საუნჯენი (წინად ქართველნი მკვდრებს საფლავში ჩაატანდნენ ძვირფას ნივთებს: იარაღს, ჭურჭელს, სამკაულს და სს. საქართველოს ზოგიერთ კუთხეში ამ წესს ცხლაც ასრულდებენ.) თავისთვის მოსახმარად. გინ მოხელის რამდენ ათსა და ასს მილლიონს სულს კაცთა ნათესავისას წარჰყვითა თავი მათმა ნაჯახმა და რამდენ მილლიონს კაცს გულში დაეცო მათი ისარი,

და ქურების წმენდაზედ 8,083 მანეთით.

* * * მისის დანიშნულია წლიური კრება «ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა შეუძლებელ მოსწავლეთა საზოგადოებისა», სათავად აზნაურო სკოლის საზოგადოებაში. ეს საზოგადოება განაგებს, როგორც ვიცით, ტფილისის სათავად-აზნაურო სკოლას. «საზოგადოებას» ყოველ წლივ ეძლევა რამდენიმე წლი სადგილ-მამულო ბანკის მოგებისა. ამის გამო «საზოგადოებისა» წევრად ითვლება ყველა წევრი-დამფუძნებელი ბანკისა. წლიევანდელმა კრებამ უნდა აირჩიოს ახალი წევრნი სსსკოლო კომიტეტისა და დამტკიცოს აგრეთვე წლიური ანგარიში საზოგადოებისა

* * * ამ დღეებში, ერთის რუსეთის გაზეთის სიტყვით, ტფილისის რკინის გზის ვოგზალზე, ერთმა საწყალმა სოფელმა კაცმა გადასცა ფული ვიღაც გაიძვირას ბილეთის ასაღებად, მაგრამ გაიძვირამ ფული ჯიბეში ჩაიღო და გაქრაო. საკოდანი კაცი დიდხანს უცდიდა ბილეთს, მაგრამ ამაოდაო. მატარებელი დაიძრა, კაცი ვეღარ წავიდა თავის სოფელში და ძალა-უნებურად დარჩა ტფილისში უფულოდა და უარა-რაოდაო.

* * * ტფილისის ახლო-მანლო სოფლები სჩივიან, რომ მეტად დიდი წვიმებია ამ უკანასკნელს დროს და შიშობენ, ყანები არ წააქციოსო.

* * * გორილამ გვერენ: მკითხავენს ჯერ კიდევ ძრიელ უჯერებს ჩენი ხალხიო. საკმაოა მკითხავმა უთხრას გლესს, ესა და ეს ეკვლესია შენ ცოლ-შვილზედ გამწვარალია და გთხრავს კურატს და ზვარასაო და გლესიც მიდის მკითხავის სიტყვის შესასრულებლად. მკითხავივე ეუბნება გლესს: აქა და აქ ხაზინაა დაფლულიო, მოიტანე ბარი, შეველოცავ და ხაზინას ეშვავი აღარ ვაღუფარება, ამოსთხარე და შიგ განმს იპოვო. გლესიც მიდის, სთხრის ეკვლესიების ძველ სასაფლაოებს, ნასახლა-

ადვილად წარმოსადგენია რამოდენა ხალხს გაქვლენდნენ ეს მტერნი კაცობრიობისა, თუ მხოლოდ ქართველნი 5/6, საუკუნის განმავლობაში სამს მილლიონზედ მეტი გასწყვიტეს. ბროსეს გამოკვლევით ქართველთ რიცხვი მე XIII საუკუნებში აღემატებოდა 4,000,000 მცხოვრებსა და მე XVIII საუკუნე გასულს კი ქართველთა რიცხვი ითვლებოდა ერთ მილლიონზედ ცოტა მეტნაკლები.

მეორე მიზეზად საქართველოს დღევანდელობისა და თვით-ყოფილობით ცხოვრებისა ჩვენ ზემოდ დავასახელებთ სიმწვევე-სივადე ქართველთა და მათში გაღვივებული სიყვარული ქრისტიანობისა.

ქართველნი სივადეცით ძველადგანვე იყვნენ განთქმულნი. ბერძენთა ისტორიკოსნი, რომელნიც კი სწერენ და იხსენიებენ საქართველოს, მოგვითხრობენ ქართველებზე, როგორც ვაჟკაცს, მეთამარ, გმირებრივ ხალხზე, თავით ფეხამდის აღჭურვილზე სამხედრო კაზმულობით. დიაცნიც ამ ქვეყანაში მამაცნი და უშიშარნი არიან. ხშირად იღებენ მონაწილეობას ომშიაც. ოდესმე კავკასიაში (იქნება საქართველოში) ყოფილი ამოკრახილია ანაბე-ბეგის მარცხის, ციხესა და კოშკებს. ხან გლეხი სულ ტყუილ უბრალოდ სცდება და შედის ხარჯში, ხან მართლა პოელოვს მიწაში რაიმე საარხელოლოგო ნაშთს და მიაქვს ბაზარში მალეით გასასყიდად. ჰქიდის ნაზოვნი ნივთს თოქაჩებსა და მექვაბებს, უბრალო მკვლელებსა და ოკრა-მკვლელებზე ჯარის ფასად. ან მკითხავი ეუბნება, რომ აქა და აქ ნივთები ამოგითხროა, იქვე წაიღე და დაჰფალი, თორემ ესა და ეს ხატი ცოლ-შვილიანად ამოგვეყვავებსო და გლესიც კვლავ ასრულებს მკითხავის ბრძანებას.

ამას წინად ხიდისთავი ღვინო-ნიანთ ეკვლესიასთან დაუწყევიათ მიწის თხრა გლესებს გვარად ამაზაშვილებს. გადაუთხროთ რამდენიმე საყენი მიწა და მართლა უპოვიათ ზარი და ჯვარი. სოფელში ასე ამბობენ და თავად გლესნი ამაზაშვილები კი უარ-ჰყოფენ ამ ამბავს. სასურველი იქმნებოდა, რომ ამ გარემოებისათვის მიექცია ყურადღება, ვისიც ჯერ არს. თვით ჩენი არხელოვანი დ. ზ. ბაქრაძე ხიდისთაველი მემამულეა და გველენიანი მცხოვრებელი. ამას აღვივალად შეუძლიან გამოაჩენინოს გლესებს მათ მიერ ნაზოვნი ნივთები. იქნება ეს ნივთები საყურადღებონი არიან რითიმე ან არხელოვანისა და ან ისტორიის მხრივ.

დაბა ტ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

ბათუმი. დღეს ბათუმის მუშების ლაპარაკს რომ ყური დაუდოს კაცმა, სულ იმაზე აქეთ ბაასი, რომ ბათუმის ნავთის ქარხანა ბ. პალაშკოვსკისა უყიდნია გამოჩენილს ევროპიელს მდიდარს როტშილსაო. უსაფუძვლოდაც არ ლაპარაკობენ: ახალი მმართველი ამ დიდის ქარხანისა, რომელიც ერთსა და ორს კი არ ჰყვებავს, ახალს წესებს შემოიღებს საქმის წარმოებისას, ახალს მმართველებს დანიშნავს. ყველა განსაკუთრებულს განქართველოვნიაც) ყოფილის ამოკრახილების (ამაზონებელ ცნობილ ქალების*) ჯარსაც არა მცირე ოდენი მნიშვნელობა აქვს ამ შემთხვევაში.

ისტორიკოსებს გარდა თვით ჩენნი მტერნიც აღიარებდნენ ქართველთ უებარს სივადეცეს და ლომ-გულობას. ამ თვისებით არა ერთს ვაჟკაცს ბრძოლის დროს გაუვირვებია თვით მტერნიც კი. როცა მცირე რიცხოვანი ქართველთა რაზმი შეება თვალწინდელ ზღვას მონგოლთა ლაშქრისას და აუტეხა ფიცხელი, საშინელი ბრძოლა და გამოიჩინა დიდი სივადეცე, მაშინ მონგოლთ უფროსნი, ვაკვირებულნი, ამბობდნენ: ამდენი მილეთის ხალხი ვადმოვლახეთ და ქართველებისთანა ვაჟკაცი ხალხი არსად შეგვეხედრიაო. ამის გამო მონგოლნი ქართველთ უფრო მეტ პატივს სცემდნენ, ვიდრე სხვა ხალხებს და მაშინ, როდესაც ყველა სხვა ხალხების მეფეები დარბაზობისა და სხვა გვარ შეკრებულების დროს მონგოლთა ხაყანის წინაშე მოწიწებით

ყოფილებას ამ ქარხანაში დღეს თვისი ცალკე გამგე ჰყავს, რომელსაც ასე, თუ ისე შემსთავისებინა მუშა და სხვა მოხელენი. «შეჩვეული ქირი სჯობია შეუჩვეულს ღვინოსაო», ხომ მოგვხსენებთ. დიად, დიდ ცვილივებს მოვლიან ნავთის ქარხანის წარმოებაში. ვნახოთ, რა იქნება. ჩენის საქართველოს ყველა ქალაქებში, როგორც საზოგადო ხმა ღალატებს, საშინლად თურმეა დაცემული ადგილები. ეს უნდა იყოს მიზეზი, რომ ბათუმი აიგოს განსაკუთრებით ტფილისის ქალაქის წერილმან ვაკრებით, ხელოსნებით და მალაქებით. საქმის დროს ეს ამოტეხა ხალხი სულ საქმეზეა დაფანტული. მაგრამ უნდა გენახათ ამ დღესასწაულზე! ბათუმის გარემოში ამწვანებული ევლები საცხე იყო ამ ხალხით. აქ ზურუნა, იქ თარი, ქიანური. ისე, რომ დღესასწაულებს უფრო «ჩვენებური» ხასიათი ჰქონდა. კვირა-ცხოვლობას ისეთი ბურთის თამაშობა იყო, რომელსაც მთელი ბათუმის მცხოვრებნი სიამოვნებით უყურებდნენ. ბურთის თამაშობა გათვდა ღამის ათ საათზე. ღელო იმერლებს და გურულებს დარჩათ, მოპირდაპირეთ ამათ ჰყვანდათ მეგრელები და აფხაზები.

შინაურს დროს გატარებასაც დაეტყო «ჩვენებური» ხასიათი. ლოტო, «ვერეზები» იმავე რიგსა და კვლავ იმართებდნენ აქა, როგორც გორში. ეს ყველაფერი კარგი, მაგრამ ამ ბოლოს დროს ბათუმსაც, ამ ჩენის ქვეყნის დროებითის კალიფორნიასაც ნელ-ნელა უჩივიან—აქაც დეტყო ყველაფერს საზოგადო მყურდროება და ქესატაბაო.

სოფლადებოთ ვერ დავსტოვებთ ერთ გარემოებას, რომელზედაც დღეს არამც თუ ბათუმელები, მთელი გურია ლაპარაკობს. ეს გარემოება გამოჩენილის ყაჩაღის ლომჯარის მოკვლამ გამოიწვია... ამ საქმეზე ფიცხელი გამოძიება სწარმოებს. აღმინისტრაციამ რიგისამებრ საქმე გარდასცა ბათუმის ადგილობრივს გამოძიებელს ბატონს მიქელაძეს. გულით და სულით ვინატრებთ, რომ ეს საქმე ტყუილი გამომდარკოს, რომ ვა-

ფეხზე უნდა მდგარიყვნენ, ქართველთ მეფეს ეძლეოდა ნება დამჯდარიყო.

მველ-ლომი (ვახტანგ გორგასლანი), ლომი საქართველოსისა (ერეკლე II-ე), მიწის მგელი (ზაქარია ანდრონიკაშვილი) და მრ. სს.—ამ გვარის ეპიტეტებით იხსენიებენ ქართველთ გმირთ არა ქართველნი, არამედ მათივე მტერნი: სპარსნი, თურქნი, ლეკნი და სხვ.

ერეკლეს საგმირო ლაშქარიანობა კავკასიაში, სპარსეთ-ავღანისტანში ქუხილივით გაისმა კიდით-კიდემდის, მცირე ლაშქრით საარაკო ომების გადახდამ, პრუსიის მძლავრს მეფეს საბუთი მისცა თავის სახელმწიფოში მოკრიდ ფულზედ დაეწერა «მე ვარ ღერკულესი უძლეველი და საქართველოს გიორგიანთ მეფე ერეკლე» (იხ. გლოვა ერეკლე II-ისა, თქმული სოლომონ მსაჯულისაგან *).

უმნიშვნელო არ არის აგრეთვე ხალხში დაშთენილი თქმულება ქართველებზე:

*) ნუ თუ ეს ამბავი მარტო სოლომონ მსაჯულის მოწმობაზეა დამყარებული და პრუსიის ისტორიაში კი არსად არის მოხსენიებული, თუ მართალია?

მომძიებლის იქით აღარ წასულიყოს, რითაც ბოდიში მოეცდებოთ საზოგადოების და მთავრობის წინაშე იმ საპატიო პირთ, რომელთაც ეს ბარბაროსობა ჰბრალდებოთ

ერთი ამბავიც და კმარა: ამას წინად ერთი ნაცნობი აჭარელი მაჰმადიანი ქართველი შემხვდა, რომელმაც ტირილით შემომჩივლა, რომ საბაქოს საყარაულოზე სალდათებმა ცხენის უნაგირის ქვეშ მინახეს რამდენიმე „ალაბი“ ჩითიო, რომელიც კონდრატანდათ იცნესო. საბაქომ ჩითი ჩამომართვაო, ბაყი ერთი ხუთად გადამასდევინაო, მაგრამ შეიდ თუმნიანი ცხენიც გამოიქცა... ამ გარეძობას უფრადღება თურმე მიაქცია საბაქოს გამგეობამ, რომელსაც უყვე უცნობებია ეს გარემოება დეპარტამენტისთვის. ველით განკარგულებას.

ხუმარა

როგორ უნდა გადასწყდოს ბალკანის სახელმწიფოთა საქმე?

ნაუწყებო დარღვევისა და უარ-ყოფილის ბერლინის ტრაქტატისა.

„ის საყვედური ბოღჯართა მიმართ, რომ კვრამისგან სელ-მოქრედი ბერლინის სელ-შეკრულობა იმათ დაარღვიეს და დასაქსო, ხემის აზრითაო, ამაოებს ღმერთი, ტყუილი და უსაფუძვლო საყვედურთაო, იმიტომ რომ ეს სელ-შეკრულობა ყველამ დაარღვია და დაფარწია, ბრალაჰმად და უბრალამადცა“.

მართალიც არის. განა ავსტრია არ იყო, რომ ბერლინის კონგრესზე სელში ჩაიგდო—ვის იცნის რა დამსახურებისათვის,—სამატიო რადიო ბუხარისა და ქრფოგოვისის დროებითის შეფლობისათვის, ვითომ წესადრეპასა და კეთილმდგომარეობის დასამყარებლად ამ ესმელეთის პრეზიდენტი და ესხა არა თუ სამეფამო ბატონობად გადაქცია ეს დროებითი შეფლობა, არამედ ბერლინის სელ-შეკრულობის წინააღმდეგ სამსჯედრო ბეგარზე კი შეაქვს ამ ქვეყნებში ავსტრია-გერმანიის ვარსის გასამდიკრებლად! მაშინ, როდესაც რუსებმა დიდი ხანია შესამდეხებლად მიიხიეს გამოსულა-

„პირველ თქმულია ძველთაგან „სიღარბისლე“ მესხისა, პურადობა და „ვაქრობა“ ქართველთა არ ექარხვისა. „ზრდილი“ არიან იმერნი, „მტერთა მიმცემი რისხვისა“, „ომი“ და „ლხინი“ კახისა მოსაწონია კაცისა“.

თუმცა გონებითაც და სიმხნითაც (ჩენის ფიქრით) ქართველნი სპარბობდნენ მტრებსა, მაგრამ მაინც მათგან ხშირად იძლეოდნენ. ამის მიზეზი, რასაკვირველია, იყო სიმრავლე მტრისა და ქართველთ ძალის არა მთლიანობა (იგულისხმეთ შინაურნი შფოთნი, განყოფა საქართველოსა და სხვა)...

მტერთა ლაშქარი სიმრავლით მულამ სპარბობდა ქართველების ჯარს ერთი ორად, ერთი ათად. მოვიგონოთ თამარის ომები ნუქარდინ სულთანთან, ვახტანგ გორგასლანისა სპარსთან, მთიულეთთან; დავით აღმაშენებლისა არაბებთან; ერეკლესი სპარსთან, ოსმალთან და ლეკებთან...

ესამ (შემდეგი იქნება)

ქვიან ბოლქვარად და გამოეყვანათ თავი-
ანთი ჯარები. ეს კიდევ არააყერი, გან-
ა მთლად ბოლიტიკა ვასტრი-ვიტრიისა
იქნა ან აქტივობა, რომ ამ ქვეყანას უნ-
და არა თუ ეს რომელია შრომისუნარი
საკუთრებად განაღოს, არამედ კიდევ
შორს უნდა წასვლა: მიტრინებისა, სა-
ლონიისა და ევროპის ზღვისაგან?

განს ამ გარე ბოლიტიკაზე ითქმის,
რომ მატონის სველ-შეკრულობაა?
განს ეს არ აქტივობა, რომ ვასტრი-
ვიტრიის პირველი უარ-ქუა და დაარღვი-
ბერდინის სველ-შეკრულობაა?

ვასტრი-ვიტრიის გვანსე დაგია ოსტ-
ლეო. ბერდინის სველ-შეკრულობის თანს-
მად, ოსმალეთი ვაღდებულები იყო გან-
კარგების ყოფი მკვლავისა და სომხეთისა.
გააკეთა რამე მის ამ მხრივ? გან-
კარგა თავის ქვეშევრდომთა ყოფი-ცხოვ-
რება ამ ქვეყანაში? სრულიად არა. მკე-
ლონიასი დღესაც ისეთი წესები ქსუფიქს,
როგორც რუს-ოსმალეთ ომებზე იყო.
იგივე ოსმალეთი იმავს სველ-შეკრულობის
ძალით ვაღდებულები განგრესის მიერ
ფრად შექმნილები სამხედრო გადასა-
სადი (განტრინებისა) აღიდას რუსეთის
დანიშნულ გადასე. ასრულა მის თავისი
ვაღდებულება? არა. მასთანავე ოსმალე-
თიც ზღვრულად და თავის სელით ჰქვავ-
და ამ სველ-შეკრულობის სველ-შეკრულობას.

იმ განთავისუფლებულ ერზე რაღა
გვთქვამთ. იმით არ შესრულეს თა-
ვისა ვაღდებულებანი, როგორც გადასა-
სადისა, ისე ცინეთა დასტრევის თაბა-
სველ. განს სურბამი, ვასტრიის ჩავან-
ბით, არ გადასას სოქმინდუ ბერდინის
ტრეპტისა, როცა ომი გამოეყვანა
სონტარის სელექციით?

ვიკითხოთ ესეა, რაღა დარჩა ამ შავ-
ურება დღეს დაბადებულ ბერდინის სველ-
შეკრულობადა, თუ არა ცარიელი ნა-
კუწები, რომელსაც ყველა მომხრეობას
სწევს, თუ ეს კი მისთვის სასარგებლოა,
ასე გასინჯეთ, თვით ყოვლად-ბატონისა-
ნი შუამავალი—ხარნი ბისმარკი-ვი.

ხელი იქო!

რაცა შეეება იმას, შეუძლიანთ თუ
არა ბავჯანის ერთ საკუთარი ბოლი-
ტიკური ცხოვრება, ამაზე სამივე შერა-
ლი ერთს დედ-ახრს ადგა, რომ ბავჯა-
ნის ერთ მხარედ ადვილად შეუძლიანთ
თვით-მოფილად განვითარების გვას
დადგენსო, სრულიად ერთის შირობით-
ვიო. იმ შირობით, რომ სელი არ შეუ-
ძალენ სხვა-დასხვა „არამეთი“ მხრენ-
ველებსო. დუა ლევეს აბავჯანს ბოლქ-
ნის გამოქვეყნება—ბუჯანისა, ლამე-
ტინისა და სხვათა აზრს და ამ აზრს
თავის გამოცდილებითაც ამოქმედს და
ამტიკებს, რომ „ბოლქვანის ჩელიისა
და მქვილობისა ჩასათისანი არიან;
მოთმინება დიდი აქვთ, შრომის მოყუ-
რენი, მოპკრენენი და სიტყვის ამსრუ-
ლებენი არიან; ყოველივეში სისუფთა-
ვე და წესიერება უყვართ; მინდვრები
მქვიანდენ აქვთ დასწულა და დაოსი-
ლი და ბავჯანის კენსები გარდა
აქვთ შემუშავებულიო. ბოლქვანის გუ-
ლის-ური აქვს და შეუძლიანთ შეთვისის
განთლებათ. ვასტრიელი განიცი ამბობს,
რომ თუ კარგი მთავრობა ეყოლება,
ბოლქვანის შეუძლიანთ სხვა კვრახიულ
სასელმწიფოთა შორის უმაღლესს წარსისს
განთლებისას და გულტურისას მად-
წიონ, რადგანაც ყველა ხირი ნიჭი აქვთ
ამათვისსო“

დენი ამსვედე ამბობს: „უნდა მიენი-
ჭოს ბავჯანის წერილ სასელმწიფოთ
ბოლიტიკური თვით-მოფილება და კეო-
ნომიური დაუმოკიდებლობა. ივინი არ
უნდა ქვექმდებრებოდნენ არც ერთის დი

დის სასელმწიფოს ვავჯანისსო. გვედ-
სე უნდა იქმნას ვაღდებულები ბოლიტიკა
სარგებლობისა და ინტრესებისა, ინ-
ვას-სემენტ-ავსტრიის მორტიკა მათ
წინააღმდეგაო“. სხვა ადგს იგივე დენი
ამბობს: „სამხრეთ სლავანებს უფრო
აქვთ ნიჭი განთლებისა და გულტურის
შეთვისებისა, ვიდრე სხვა სლავანებსსო
და ამიტომ ამ სხვა სლავანებს ვავჯე-
ნს სსმიში არ იქმნება“.

სერბელ შერალ ბასე რაღა უნდა
გვთქვამთ: ამ შერალს ცმდინ ავჯან სურბაი
და თუბა ამცინებს ბოლქვანთ მნიშვნე-
ლობას, მგრამ მინდენ უარ-ქუფს,
რომ ყველა ბავჯანების ერთ შეუძლიანთ
ცალკე სასელმწიფოთა ცხოვრება; შირ-
ოქით იმასაც ამბობს, რომ ცალკე კავში-
რი შეადგინონ ამ სასელმწიფოთა, მა-
ცე იგი ერთად შეერთონ თავანთი მსე-
დრობანიო.

ამ სახით თუ ყველა იმ აზრისაა, რომ
ბავჯანის ერთი საკმაოდ მომხრეობულ-
ნი არიან დაუმოკიდებელს ცხოვრებისა-
თვის, სკილად თქმულია დასად სხასს,
რომ თუ უნდათ შემდეგში აინცილენ
ყოველ-გვარი არყოლება ბავჯანის სა-
სელმწიფოთს, დადია სასელმწიფოთა
უნდა აღიარონ შემდეგი:

- 1) რომ ბერდინის სველ-შეკრულობის
ნაკუწებს აღარ აქვს აღარ ვითარი ძალა;
- 2) რომ ოსმალეთ უდიდამ განთავი-
სუფლებულ-ერთ შეუძლიანთ თვით-მო-
ფილად ცხოვრება. ამისთვის სება უნდა
ძიებენ ბავჯანის ერთ აინცილენ თავის-
თვის სასელმწიფოთა თავისავე სარწმუნო-
ბისა და ტომისანი და მოქმედენ ისე,
როგორც თავათა ქსურთ, ხოლო წინ-
და-წინვე განსსლვრონ ეტრგარაფიული
მაჯრები სლავო ადგილებში ერის ხმის
მოკრებით და გააქმნენ ჯარები, რად-
განაც კვრახა იტვირთებს დანიცვას მიჯ-
ნების სელ-შეუხებლობას; და

3) რომ ერთსელ და სამუდამოდ და-
რავის არ უკნროს თავლი ბავჯანის მი-
წა-წაღსე. „სელი იქით!“ უნდა იყოს
დედა-ზრი არა მარტო ვასტრიისთვის,
არამედ საზოგადოდ ყველა დიდის სა-
სელმწიფოთათვის. შირ-და-შირი მქვიად-
რენი ბავჯანის მიწა-წაღისანი ბავჯა-
ნის განთავისუფლებულები ერთი არიან.
კვრახს არ ვითარი უფლებას არ აქვს
სელი გაიწვილოს ამ მქვიადრეობისაგან.
ხოლო სისარბე ზოგიერთის კვრახის
დიდა სასელმწიფოთა არის უმთავრესი
მიხეობი, რომ შოფოს ბოლო არ ეღებ-
და დიდალი ჯარები შეიარაღებულა.
ეს შეიარაღება უჯვება კვრახს, ერთის
შევიტრულის გავითის გამოანგარიშე-
ბით, წელაწაღა 7,498,210,000 მარ-
კა; ახე თითქმის 4,000,000,000 მა-
სათი. ვიკითხოთ ასლა, განა ჯღარს ჩი-
ტი ბღვანად? უფრო მოკუბაში არ იქმ-
ნებოდნენ დიდნი სასელმწიფოთანი, რომ
ერთსელკე და სამუდამოდ სელი აქლათ
ბავჯანის მიწა-წაღსე და შეემცირებინ-
ათ თავისი მიწლიონი ჯარების რიც-
ხე?

მართლაც და წყუელი ადმოსავლეთის
საქმე არ არის განა, რომ კვრახს და-
მოკლავისი სმადივით შედ-თავზე ჭე-
და და ეშქება ათასს უბედურებს? ერ-
თი ბეწა არყოლება ბავჯანის სელი აურ-
დაურებს სლამე მიუღეს კვრახს. ყველას
უნდა ბავჯანის მიწა-წაღის განაწილება-
ში მოანწილებოთ მიიღოს, კარგი ლუკს
იღოს სელი თავდა და შეცობულს-ვი
არაფერი დაუთმოს. სუ თუ ყველა ამ
დავო-დაჩაბის სარჯი უფრო მეტი არ
არის, ვიდრე თვით ბავჯანები ჯღარს.

ნარკვევი
(ურნალ-გაზეთობადა)

ცელიანდელს დროს, როდესაც
მწერლები თავინათ ნაწარმოებს
არა სწერენ კი, სწორედ რომ
ავხრობენ, ურიგო არ იქნება მოვი-
გონოთ ის დარჩება, რომელიც
გოგონადათ თავის თანამოძმეთ უნ-
დებდა. იმ გოგონა რა რჩევას
აძლებს მწერალს; თუ ქსურს,
რომ მის ნაწარმოებს ნამდვილის
სიტყვა-გახუმელის ნაწარმოების სა-
ხელი დაერქოს და ხანგრძლივი
სიცოცხლე ჰქონდეს. იმ გოგონ-
ლის დარჩება, რომელიც ვაზეთ
„Новости“-დამ მოგვეყვას:

რაც თავში მოგვიდეთ, ჩასწერეთ შირ-
და-შირ რეულში, როგორც მოგვედეთ,
თუ გინდ არე-დარეულად, და მერე
რეული შეინახეთ სადმე და სრულიად
დაივიწყეთ. გვიღოს ერთი თვიო, ორი, ხან
იქნება მეტიც,—სული ერთია, რეული
თავისთავად მოგაგონდებათ. აიღეთ მარ-
და გადითხოთ თქვენი ნაწერი. თვითონ-
ვე შევნიშნავთ, რომ ზოგ ადვილას ისე
არ არის, როგორც უნდა, ზოგან აჯლია
რამე, ზოგან მეტიც არის ნათქვამი.
და ნიშნე ნაქვლავება, შესწორეთ
და რეული სელი-ანლად გადასდეთ
კიდევ რამდენსამე ხანს, რადესაც კიდე
მოგაგონდეთ, ჩუმად თუ ხალი შენიშნე-
ბი და თუ რეულში ადგილი არ
იყოს, ქალღლის ცალკე ნაჭრებზე
დასწერეთ და რეულს ჩააყოთ. რო-
დესაც ამ გვარად მთელი რეული აჭერ-
ლით და მეტი დასწერი ადგილი აღარ
იყოს, საკუთარის სელით სხვა რეულზე
გადასწერეთ. მარ-თავისთავად გამოჩნ-
დება, სად შემოკლება უნდა, სად დამ-
ტება და სად ენის შესწორება. ზოგიერთ
ადვილას ახალი სიტყვა მოგაგონდებათ,
იმისთანა სიტყვა, რომელიც აქ უნდება
და წინად კი თავში ვერ მოგადიოდეთ.

ამის შემდეგ კიდევ გადასდეთ რეუ-
ლი. დაივიწყეთ, გაურთუო, მგანგრობა
დაიწყო, თუნდა სხვა რამის წერას მო-
ჭვივოთ და ამას კი ვერ დრომდე ხელს
სე ახლებთ. მოვა დრო, დაიწვიას მიცე-
მული რეული თავისთავად იჩენს თავსა.
აიღეთ, გადაითხოთ, გადასწორეთ ისევე,
როგორც წინად, და როცა მთელი რეუ-
ლი კიდევ სრულიად აჭრულად დაიწვი-
როს, გადასწერეთ კიდევ საკუთარის სე-
ლით მეორედ. ცხადად დანახვით,
რომ ენა თან-და-თან უფრო შევწდება და
ნაწერიც უფროსი გამოდის. ამ ნიშნად
რეულის გასწორება და გადაწერა შეიძ-
ლება რვა-ჯერ მოგინდეთ, შეიძლება
ზოგჯერ ცოტა ნაკლებჯერაც მოინ-
დეს გადაწერა, ზოგს კი მეტჯერაც. ეს
მწერალზეა დაბოვიადებული. მე კოო,
ამბობს გოგონი, წესად მაქვს მიღებუ-
ლი, უთუოდ რვა-ჯერ გადასწეროვო.

აი რას ამბობს მწერალი, ის
მწერალი, რომელიც ვერავინ
იტყვის, რომ ამ საქმეში სიტყვა
არ დაუჯერებოთ. თითქმის ამავ აზ-
რისაა თვით გამოჩენილი ჰვი-
ნეც.— „ყოველთვის ეჭვის თვა-
ლით ვუყურებ იმ წიგნებსსო“,
ამბობს ჰვინე, რომელიც ჩქარა
იწვრებიანო: პატიოსანი დედა-
ტატი ჯვარის-წერის შემდეგ ცხრას
თთვეზე ადრე არა ჰქმობავს შვილ-
საო“.

გაზეთ «Правительственный Вѣ-
стник»-ში შემდეგი ცნობაა დაბეჭ-
დილი:

გაზეთ „Нижегородский Биржевой
листок“-ის რედაქტორ-გამომცემლად
გაჭრის შვილი შეპოვა. უწყობს 10 აპ-
რილს 1886 წელს ნება დაეროთა გა-
მოსცეს გაზეთი შემდეგის ახლად დაბეჭ-
ცილების პროგნამით;

პოლიტიკური ცნობები ვაზეთმა უნდა
ამიღოს მხოლოდ შემდეგის გაზეთში-
დამ: „Правительственный Вѣстник“-ი,
„Journal de St.-Petersburg“-ი, Рус-
ский Инвалид“-ი, და „Новое Вре-
мя“-დამ. მოწერილი ამბები კი ვაზეთს
შეუძლიან მოსკოვისა და პეტერბურგის
დანარჩენ ურნალ-გაზეთობადაც ამო-
ლოსო.

ბ-ნი მემჩრსევი ძალიან ვავჯე-
რებულა, რომ იმას სიტყვას არ
უჯერებენ და იმის ურნალ «Гла-
дашник»-საც ჯეროვანი ურნალდე-
ბას არ აქცივენ.

ვერ გამოგია, და ვერც ვავჯებ ვე-
რადღესო, გულ-მოსული იბახის ბ-ნი მე-
შერსევი, რათა ჰყავო ჩემი ურნალი აბე-
ჩად ავღებული, ათვალ-წენებელიო. თუ
ზოგიერთს ვაზეთსა და ურნალს უჯე-
რებს მთავრობა, რატომ ჩემსას კი არ უნდა
დაუჯეროსო. თუ კი წინააღმდეგ მიწის-
რები არასა ვაძლავდენ, თავინათ აზრს
არამც თუ უზარებდენ მოლიბგრულე
„Голос“-ს, და ამის რჩევასაც კი უ-
რნალბას აქცივდენ, მაშ ელანდელი
მინისტრები მე რაღად შემდურებოან, როცა
რომელსამე იმათ აზრს, ან რჩევას სა-
დემოდ არ ვინახვ და საყოველთაოდ
ჩემ ურნალში ვაცხადებო.

„გუდა ხარი თავისთვის არ იყო,
სხვას ბუზებს ურნავდაო“, სწო-
რედ ასე მოხდის ბ-ნ მემჩრსევი-
საც.

ბიბლიოგრაფია.

Научныя бестны врачей Закавказскаго
повивальнаго Института. годъ первый

ამ სახელ-წოდების წიგნი საბებო
ინსტიტუტის ექიმებმა დაბეჭდეს. მთელ
ამიერ კავკასიაში ერთად ერთი საბე-
ბო ინსტიტუტია, რომლის არსებო-
ბა ბევრმა არც კი იცის. ეს ინსტი-
ტუტი ტფილისშია და ორ განყოფი-
ლებას შეიცავს—დედათ სამკურნა-
ლოს და სამეცნიეროს. უმთავრესი
დანიშნულება ხსენებულ ინსტიტუ-
ტისა ხალხისათვის ნასწავლის ბებო-
ბის მომზადებაა. სამწუხაროდ ინსტი-
ტუტში ბებოობის მოსწავლე ქალებ-
ზე ამ წიგნში სიტყვაც არ არის ნა-
თქვამი, ამისთვის მკითხველსაც ვე-
რას ვეტყვი ამ საგანზე. ინსტიტუტ-
ში რამდენიმე ექიმი: ბებოობისა, დე-
დათ ავად-მყოფობისა და ყრმათა ავად-
მყოფობის ზედ-მიწევით მცოდნენი.
ხსენებული ექიმები თთვეში ერთხელ
იკრიფებიან სამეცნიერო საგნების გა-
მო საბაასოდ; ეს წესი ზარზან შე-
მოულიათ ინსტიტუტში და, როგორც
ჩანს ამ წიგნიდან, ამ ჩვეულებას ნა-
ყოფიც მოუტანია. სხვათა შორის
ექიმ ბაბანასიანცის შრომაა ამ წიგნ-
ში საყურადღებო. 1,000 ახლად და-
ბადებულთ სიმეც-სიმძიმე გამოუყვლე-
ვია ამ ექიმს და შეუმჩნევია, რომ 1)
ტფილისში ახლად-დაბადებულები ეე-
როპიელებს უფრო ჰკვანან სიმძიმით
და სიმძიმით, ვიდრე რუსებს; 2) ტფი-
ლისში ახლად დაბადებული ქართვე-
ლები სიმძიმით და სიმძიმით ყველა
ერის ახლად დაბადებულებზე მეტი
არაიან; 3) ტფილისში ახლად დაბა-
დებული რუსები, რუსეთში დაბადე-
ბულებს არა ჰკვანან და ქართველ ყმა-
წვილებზედ ბევრად ნაკლებნი არაიან;
4) ქართველ ყმაწვილებს შემდეგ სი-
მძიმით და სიმძიმით ფრანკლებს, ნემ-
ციებს და პოლიაკებს მეორე ადგილი
უჭირათ; 5) ახლად დაბადებული
სომხები სიმეც-სიმძიმით ყველა ყმა-
წვილებზედ პატარები არიან.

ამას გარდა საყოფადღებოა «ივე-
რიის» მკითხველთათვის ინსტიტუტის
ექიმებისგან შედგენილი პროგნამა
ქართულ, სომხურ და რუსულ ენაზედ.
პროგნამა ძირითად ერცულია და ორ-
სულობის, მშობიარობის და ყმაწვი-
ლის აღზრდის შესახებ კითხვებია
მარტო მოხსენებული. დაბეჭდილი
პროგნამები სოფლის ექიმებს, ბე-
ბებს და მღვდლებს გაუგზავნეს აღ-
ნიშნულ კითხვებზე პასუხის მისაცე-
მად. კითხვები კარგად არის შედგენი-
ლი და, იმედია, როცა ამ კითხვებ-
ზედ პასუხს მიიღებენ, ინსტიტუტის
ექიმები ამ პასუხს დაუფიქრებდინ და
ფრიად საინტერესო წიგნს დაბეჭდა-
ვენ, რადგანაც ხელთ ექნებათ მდიდა-
რი მასალა. ინსტიტუტში ბებოობის მოს-
წავლეთათვისც ძირითად საკითხია იკო-
დნენ ხალხის ზნე-ჩვეულებები ბე-
ბობის შესახებ. ბევრი ამ ჩვეულე-
ბათგანა ძირითად მავნებელია, რო-
გორც მშობიარეს სიმრთელისათვის,
ავრთვე ყმაწვილის მართლ-აღზრდისა-
თვის. როგორ შეიძლება განათ-
ლებული ბებიები ამ ჩვეულებათა
წინააღმდეგ ბრძოლას, თუ მათ წი-
ნადე არ გაიგვს ამ ჩვეულებათა მა-
ნებლობა.

ამას წინად სოფლის ბებოების
უმეცრებისა და მავნებლობის შესახებ
შესანიშნავ ამბავს იწვრებოდენ რუ-
სეთიდან. ტვერის გუბერნიაში თურ-
მე ხუთი დღე და ღამე იტანჯებოდა
მშობიარე, სოფლის ბებოების უმეც-
რებით. ყმაწვილი მარტად გაჩერებუ-
ლიყო და არ იბადებოდა. მიიწვიეს.
რასაკვირველია, ძირითად გვიან, ნასწავ-
ლი ბებიი, რომელსაც მშობიარეს
უჯანა კარიდგან დახვეული მჩრები
გამოელო. ეს ჩრები უბრალო სოფ-
ლის ბებოებს განგებ მიეცათ მშობია-
რესთვის იმ აზრით, რომ ბავშვი
უჯანა კარიდგან არ დაბადებულყო
(Чтобы ребенок не пошел не
своимъ ходомъ—თქვამთ უბრალო
ბებიებს). მჩრების გამოღების შემდეგ
ყმაწვილი ადვილად დაიბადა, მარამ
უკვე მკვდარი იყო; ნასწავლი ბებიი
რომ არ მიეწვიათ, ყმაწვილს უშუკე-
ლად დედაც გადაწყებოდა, დედა კი
როგორც იქნა გადარჩა სიკვდილს.

ერთის წლის განმავლობაში ინ-
სტიტუტის სამკურნალო განყოფილე-
ბაში 181 დახსნილა მშობიარებისა-
გან, ამთგან 5 მომკვდარა; 313 ავად-
მყოფი ყმაწვილი მიუყვანათ საწამ-
ლოებლად და 511 დედა-კაცს, დე-
დათ-ავად-მყოფობით შეპყრობილთ სა-
ექიმოთ უფლოათ ინსტიტუტში; ავად-
მყოფებში იმერეთიდან, სამეგრელო-
დან და გურიიდან მოსულებიც ყო-
ფილან.

დეპეშა

29 აპრილს

ბამბოპი. კოსტავის საქალაქო
ბანკში ჩაღვნილ ბორცო-მაქმედე-
ბის საქმის გარჩევას შეუდგება აქ
ხარატავის სამანსამართლო ზდატა
3 ივნისსაო.

ბამბო. გუშინ დაიშალა კრება
წავთის-მწარმოებელთაო.

ათინა. კორდელი მღვდელ-გადასწ-
ვეტავს ახლის კახინციუს შედგე-

ნის სექციონს. მალევე ათის დღის შემდეგ შეაკრებენ.

ბანი. ერთ-შორანი ძლევი დღეს დალით გაქვსაჲს სუდსის ნაეთ-ხადგურასაჲსა.

ლონდონი. საკამათო ღაშანაკი ინტანდიის განს-შორექტის განთავსებად ხუთშათისათვის. განს-შორექტი მცირე მამულების მფლობელთაჲს შოტლანდაჲში მიღებული იქმნა 219 ხმის უმეტესობით 58 ხმის წინააღმდეგა.

პარიზი. 900 მილლიონის ჭრან კის მავერ, რომელიც ხაფანგის მთავრობას უნდა ესესხა, 21 ჯერ მეტა შეადიეს ფულის წაჭრებისათვის.

აშინა. გარდაცვალების განცხადების შედგენა მანდა წინააღმდეგულობის, რომელიც 1881 წელს აიღო შინაგან საქმეთა მინისტრისა.

30 აპრილი

აშინა. წინააღმდეგულობა სრულად თანხმად რომ სხვა სემინარს. ტრა შედგინოს და ჯერ ისევ გუშის სადამის უნდა წარედგინა კონსტანტინოპოლის სანაგებ-სახლის განხორციელებისათვის. ამბობენ რომ სხვა სემინარს დღეს იქმნება შედგენილია; სხვა მინისტრები, ფიცს მიადებენ თუ არა, დაუფრთხილებიან ჯერ თანხმად.

რუმი. უკანასკნელს დროს ბრინდიში სოფლით აწავინ არ გამოდგანა აგანა; სამაგეროდ ბარში 28 აპრილს 35 კაცი განაგანა და 11 მოკვდა. გენერალმა კადვო ანის სოფლით.

ლონდონი. საზოგადოებრივი წინააღმდეგობის განხორციელებისათვის. ღაშანაკი აწვევს, რომ მკაფიად გამოეხატონ თავი საზოგადოებრივ საქმეებში, რომ განახლდნენ საზოგადოებრივი ურთიერთობის განხორციელებისათვის.

მალევე 117 ხმის უმეტესობით 62 წინააღმდეგ უარ-გეთა წინააღმდეგობის საკვდილით დასჯის მიხედვით თანხმად. მთავრობის წინააღმდეგობა იყო ამ წინააღმდეგობისათვის.

საკალმდროც სემინარი

ქრისტეს აქედ ჩუკ (1886) წელიწადია. ქვეყნის უმეტესობა 7394. ქვეყნი ინიტიტიონი მე-14; ამისი ქორონიკონი — უმრ=478 წელიწადი. დაიწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ. ახალი ინიტიტიონი მე-4; ამისი ქორონიკონი — მ=42 წელიწადია. დაიწყო 1844 წ. და თავდება 2376 წ. 1886 წლის ზედ-ნაღები—3. ყველიერი მოდის 16 უფერულს, დიდ-მარცვა — 23 უფერულს, ადგილბა—13 აპრილს, ახალ ღება—22 მისს, სულის-წმიდის მოსვლა—1 ივნისს, ამავე დღიდან იწყება 3 ქრე-3 ავღობის მარცვა. ეს მარცვა 1886 წელს 2 კვირით და 6 დღით არის.

მინი 31 დღით არის.

1 დღე ხუთშათის. იერემია წინააღმდეგობისათვის. ფილიპსი და იაკობისა. ქვეშარიტი შეადდე 11—56—9. ტუილისში მზე ამოდის 4—42; ჩადის 7—10. მთავრე ამოდის 2—6; ჩადის 1—52 წ. 2 დღე პარასკევი. პონა ნაწილ-თა წმ. ათანასე მამათ მთავრისა. შობა მ.

უმალ. ანდრეი ვლადიმირის-ძისა, ბორის ვლადიმირის ძისა, მარიამ ჰვლეც ასუ-ლისა. კათ. ათანასი.

გამოვიდა ბრძანება, რომ ამიერ-კავკასია-ში აღარა ხმარებულიყო ვერცხლის ფული-საქართველოს მეფეების დროს მოჭრილია (1852 წელს). ქვეშარიტი შეადდე 11—56—8. ტუილისში მზე ამოდის 4—41. ჩადის 7—11. მთავრე ამოდის 3—20, ჩადის 2—14 წ.

3 დღე შაბათი. წმ. ტომოთ და მავრისა. კათ. პონა ცხოველ-მყოფელის ჯგუ-რისა. ქვეშარიტი შეადდე 11—56—9. ტუილისში მზე ამოდის 4—40; ჩადის 7—16—12. მთავრე ამოდის 4—31 ჩადის 3—2 წ.

4 დღე კვირა. ღირსისა პელაგიასი, მოწამე სილოვანისა, ერანისა. სომეხთა: 22 დღე და მუთონე კვირა ადგილის შემ-დეგ (კარმირ კვირა). კათ. ფლორიანისა. ქვეშარიტი შეადდე 11—56—9. ტუილისში მზე ამოდის 4—39; ჩადის 7—13.

5 დღე ორშაბათი: ქალწულ-მოწამისა ირინისა. კათ. პისი. „გლაშკრება თავ. ციციშვილისა ერევანზედ 1804 წ. დაარსება ტუილისში წმ. ნინოს საქალგობ სასწავლებლისა 1846 წ. იერიშით ადღეს არტაანის ცხე 1877 წ. ქვეშარიტი“ შე-ადდე 11—56—11 ტუილისში მზე ამოდის 4—38; ჩადის 7—11. მთავრე ამოდის 6—42 წ. ჩადის 4—12 წ.

მ ა ვ ა ნ დ ა .

გამოხდები ცნობანი. 1 აპრილიდან 1-ლ მინამდე. ადგილობრივი ზური 1-ლის სარისისა. 5 კ. > > 2 > > 2 1/2 >

ჯვარის მამის ზური თანისა და დაჯავში 1-ლის სარისისა 4 1/2 მე-2 სარისისა 3 მე-3 — — — — 2 1/2 მრისის სარტი 1-ლის სარისისა. 8 > 2 — — — — 7 > ჩაღაღავი და ცალკე ამოჭრილი სუკა 14 > ცხვრის სარტი 9 >

მიმოხუდა რეინის გისის. ტეილისიდან გადის ბათუმს 8 ს. & 35 წ. დ. ბათუმიდან მოდის — — 10 ს. & 25 წ. დ. ბათუმი მოდის — — 10 ს. & 45 წ. დ. ბათუმიდან მოდის — — 8 ს. — — — — დ.

ტეილისს და სურამ შუბ. ტეილისიდან გადის 3 ს. & 19 წ. დ. სურამიდან ტე. შემოდის 8 ს. & 24 წ. დ.

განცხადებანი ზრ. ჩარკვიანის ქართულ წიგნის მადწათში ისეუადებს რუსულ ქართული ლექსიკონი სულ-ასლად გადკეთებული ასლს ლექ-სიკონებზე და გამოცემული დ ჩუბი-ნოპისაგან. ფასი თითო წიგნისა 3 მ. 60 კ. (10—7)

თბილისის სთავადა-წინაურთ ბანკის განკარგება ამით სუხადებს, რომ ქვემოხსენებულის პირების უძრავი ქონებანი, გირაოდ მიღებული ბანკისაგან, დაწინაურდნენ არიან

ბანკის § 14 თანხმად საჯაროდ გასასყიდად, ამავე ბანკის წესდებუ-ლებით დადგენილთა გადასახდე-ლების შემოუტანელობისთვის. გა-კუდვა არ მოხდება მხოლოდ მაშინ, როცა ხვედრს გადასახდელებს შე-მოიტანენ

ა) სესენი, გაცემული არა-ურ-თიერთობის თხადებით.

I. მალამის მამულები:

გაბაშვილი, ალექსანდრე ზაქარია-ძე ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახ-ლი სარდაფით და ფლიგელით და ორ-სართულიანი მიწებებული სახლი, 160, ოთხ-კუთხი საქ მიწით; ქ. თბი-ლისში, 1 განყოფილებაში 1 ნაწილ-ში, მოსკოვის ქუჩაზედ.

კოპაძე-კვიციანი, მარიამ სოლო-მონის ასული, ორ-სართულიანი ქვის სახლი 116 ოთხ-კუთხი საქ მიწით, ქ. თბილისში, 2 ნაწილში, 1 განყო-ფილებაში, დავიდავის ქუჩაზე

სულხანაძის, მარიამ ივანეს ასუ-ლი, 18 ქვის ღუქანი, ამაში 14 ერთ-სართულიანი სარდაფებით და 4 ორ-სართულიანი ბაღანით, 276 ოთხ-კუთხი საქ. ქ. თბილისში ორი ღუქანი მეწიდე ნაწილში 1 განყო-ფილებაში, თათრის მიდინის კუთხე-ში, დანარჩენი 16 ღუქანი მე-14 ნა-წილში მე-2 განყოფილებაში, ჩულ-რეთში.

ერსთაი, ალექსანდრე ჰვლეც-ძე, წისქვილი და საღებური 5610 ოთხ-კუთხი საქ მიწა, ქ. გორში

ანსტასის საქალგობა შრომისაჲს, ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახლი და ერთ-სართულიანი ქეთიკორის სახ-ლი ორ-სართულიანი, მიწებებული და 125 ოთხ-კუთხი საქენი მიწით, ქ. გორში.

მ. რანაიის, მარიამ ივანის ასუ-ლი, ერთი ერთ-სართულიანი ქეთი-კორის სახლი და აბანოები 168 ოთხ-კუთხი საქენი მიწით, ქ. გორში.

შოლტაშვილი, ივანე ევანტეს-ძე, ორი ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახლი, ორი ორ-სართულიანი ფლიგელით და შენობით, მიწის ზომა 321 2/3 ოთხ-კუთხი საქენი, ქ. თბილისში 1 განყოფილებაში, 1 ნაწილში, ოლ-გას და მოსკოვის ქუჩაზე.

ამ. ტუნი, ნაპოლონ ივანეს ძე, 1) ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახლი ერთ-სართულიანი ფლიგელით თავის სარდაფით და ორ-სართულიანი სა-მოსამსახურით, და 2) ორ-სართუ-ლიანი ქეთიკორის სახლი, მიწის ზო-მა 704 ოთხ-კუთხი საქ. ქ. თბილი-ში, 1 განყოფილებაში, მე-4 ნაწ., ევლიამინოვის ქუჩაზე.

ტერ-შოკანოვი, ნიკოლოზ ივანეს-ძე, ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახ-ლი ფლიგელით, ყველა თავის მოწ-ყობილობით და 87 ოთხ-კუთხი საქ. მიწით; ქ. თბილისში, 1 განყოფ. მე-6 ნაწილში, მოდინისა და ბებუ-თოვის ქუჩაზე, № 21.

ზაგრაძის-მუსხისაჲს, ივანე კოს-ტანტინეს ძე, სამ-სართულიანი ქეთი-კორი სახლი (სლიკოსელი) ფლი-გელით და შენობით, მიწა 313 3/4 ოთხ-კუთხი საქ. ქ. თბილისში, 1 განყოფილებაში, მიხაილოვის ნაწილ-ში.

გასკანოვი, ათანასე ლიპარიტის ძე, სამ-სართულიანი ქეთიკორის სახლი ეზოთი, 103 საქენი და 3 ოთხ-კუთ-ხი არზინი მიწით, ქ. თელავში.

ერსთაიის, ივლიტა დიმიტრის ასუ-ლი, ორ-სართულიანი ქეთიკორის სა-

ხლი და ხეხილიანი ბაღი, 500 კვადრ. საქ. ქ. გორს

ალექსანდრე, სალომე ივანის ასუ-ლი, ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახ-ლი და ორ-სართულიანი ქეთიკორის ფლიგელი და მიწა 88 საქ. 1 1/2 არ. შ. 1 ნაწილში 1 განყოფილებაში ქ. თბილისს, მამა-დავითის ქუჩაზე

ციციშვილი, დავით ივანეს ძე, მიწა-300 კვადრატით. საქ., 11 ნაწილში-2 განყოფილებაში ქ. თბილისს

გოგაძე, ევანტინა დიმიტრის ასუ-ლი, ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახ-ლი, ყოველივე მოწყობილებით. და მიწა 166 ოთხ-კუთხი საქ, 1 ნაწილ-ში, 1 განყოფილებაში, ქ. თბილისში.

ბუთაია, სტეფანე ივანეს-ძე, ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახლი, ერთი ერთ-სართულიანი ქეთიკორის მი-წებებული სახლი, და მიწის ზომა სიგრიტით 28 საქ. და სიგანით 13 საქ. ქ. ახალციხეში.

მირიანოვი, დავით იაკობის ძე სამ-სარ-თულიანი ქვის სახლი და ორ-სართუ-ლიანი ქეთიკორის ფლიგელი, მიწის ზომა 111 1/2 ოთხ-კუთხი საქ. 11 ნა-წილში, 2 განყოფილებაში, ქ. თბი-ლისში, ელიზბეტის ქუჩაზედ.

გლასაშვილი (მეტეხლოვი), ბესო-ანდრეას ძე, ერთ სართულიანი სახ-ლი ერთ-სართულიანის ფლიგელით და მიწა 48 1/2 ოთხ-კუთხი საქ. ქ. თბი-ლისს მეორე განყოფილებაში, კუკი-აში.

თამაშაი, ალექსანდრე სოლომო-ნის ძე, ორ-სართულიანი ქეთიკორის სახლი სამის წყაროთი და ყოველივე მოწყობილობით, ვენახი და ბაღი, მიწის ზომა 3 ღეს. 350 ოთხ-კუთხი საქ. მე-9 ნაწილში, ქ. თბილისს 1 განყოფილებაში, კრწანისში.

ფორდანიშვილი. ანა ანსლომის ასულის, ორი სამ-სართულიანი სახ-ლი ორი სამ-სართულიანი ფლიგელით, მიწის ზომა 156 საქ, და 7 არზინი კვადრ. 6 ნაწილში, ქ. თბილისს 1 განყოფილებაში, ნორაშნისა და თა-ვადების ქუჩების კუთხეში.

II. სოფლის მამულები.

ზარათაშვილი, გიორგი ვახტანგის ძე, სახნავი და საძოვარი ადგილები, 177 ღეს. 1560 კვადრ. საქ. თბილისის გუბერნიისა და მარხისა, სოფ. ზემო-ოდისს.

სოფლოვი, იახე ქიხოსროს ძე, სახნავი, საძოვარი, სათიბი ადგილები და ტყე 212 ღეს. 150 კვადრ საქ. თბილისის გუბერნია და მარხა პუს-ტაში მონასტრის.

ჭავჭავაძე, ზაქარია გულბათის ძე, სახნავი ადგილები და ტყე 660 ღეს 1800 კვადრ. საქ. თბილისის გუბერ-ნია, თიონეთის მარხა, სოფ. ბოტ-კოს.

შადიგაშვილი, იოსებ ივანეს ძე, სახნავი და სათიბი ადგილები, ზომით 270 ღეს თბილისის გუბერნია, სილ ნალის მარხა, სოფ. გურჯაანს.

ხიმშიაძე, ნიკოლოზი, ნინო და მარიამ გიორგის ასულნი და ეკატე-რინე ბეგინის ასული. სახნავი და სა-თიბი მიწა, ზომით 653 ღესიატინა 1820 ოთხ-კუთხი საქენი, თბილისის გუბერნიაში, თელავის მარხაში, აშ-ტინის-ხევიში.

ნაზარევი, სალომონ გრიგო-რის ძე, სახნავი, სათიბი და საძოვა-რი ადგილი, ზომით 548 ღესიატინა 1837 ოთხ-კუთხი საქენი, თბილისის გუბერნიაში და მარხაში, სოფელ ყუ-ჩიკში.

ალექსანდრე-მესხიანი, მიხეილ დიმიტრის ძე, სახნავი, სათიბი, საძოვარი ად-

გილი და ტყე ზომით 178 ღეს. და 840 ოთხ-კუთხიანი საქენი თბილისის გუბერნიაში და მარხაში სოფ. ახალ-დაბა.

ქრისტაფი, გიორგი გიორგის ძე, სახნავი, საძოვარი, სამოსახლო ად-გილი, ვენახი და ტყე 284 ღესეტ. 1263 ოთ-კუთხი საქ. თბილისის გუ-ბერნ., თელავის მარხაში, სოფ. ქი-სტაურში.

ქანთავი, გიორგი ზურაბის ძე, სახნავ-სათესი, ვენახი, საძოვარის ად-გილები შენობებით, რომელთაც 151 ღეს. 300 ოთხ-კუთხი საქენი მიწა უჭირავთ. თბილისის გუბერნიაში, გორის მარხის სოფ. ბრეთში.

თულაშვილი, სალომონ ივანეს ძე, სახნავ-სათესი, სათიბი ადგილები და ტყე 297 ღეს. 2003 ოთხ-კუთხი სა-ყენი მიწით. თბილისის გუბერნიაში და იმავე მარხაში სოფ. ზირბითი, ცივიკეთი, გამაინებული და აუზ-ნისი.

ზარათაშვილი, ნიკოლოზ გრიგორის ძე; სახნავი, სათიბი, საძოვარი და საბაღე ადგილები და ტყე 858 ღეს 380 ოთხ-კუთხი საქენი, თბილისის გუბერნიაში და მარხაში. სოფ. დიდ-წერაზეში.

კერესელიძისა, ანასტასია გრიგორის ასული, სახნავი და საძოვარი ადგი-ლები და ტყე, ზომით 104 ღესეტინა და 1200 ოთხ-კუთხი საქ., თბილი-სის მარხაში აგარაკ ზოგვი.

მ. მარჯაძე: ზაქარია ალექსანდრეს ძე და ქეთიკორის ქრისტეფორეს ასული და თამივეისა, მარიამ ალექსანდრეს ასული, სახნავი და სამოსახლო ად გილი 33 ღესეტინა 320 ოთხ-კუთხი საქენი. თბილისის გუბერნიაში, გო-რის მარხაში, სოფ. გრკალში.

შედიგაშვილი. ივანე ალექსანდრეს ძე, სახნავი ადგილი და ტყე, ზომით 2365 ღესიატინა 364 ოთხ-კუთხი საქენი. თბილისის გუბერნიაში, და მარხაში, გალითალა, მუხხანკა და სხე.

ქობულაშვილები: სალომონი, იო-სები და ზაქარია აღამის ძენი, სახნა-ვი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 823 ღესიატინა და 1200 ოთხ-კუთხი საქენი. თბილისის გუ-ბერნიაში. თელავის მარხაში სოფ. კონდოლში.

თარხან-მოურავი, დავით იორამის ძე, სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 525 ღესიატინა და 875 ოთხ-კუთხი საქ. თბილისის გუბერნი-აში, გორის მარხაში, სოფელთ ახალქალაქისა და ქეთიხევის მახლო-ბლა და აგ. მანგლისში.

თარხან-მოურავი, ნიკო გიორგის ძე, სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 180 ღესიატ. და 1140 ოთხ-კუთხი საქ. თბილისის გუბერნია-ში, თბილისის მარხაში აგ. ტბისა და ბერეთის მახლობლად.

კახაძე, იოსებ რევაზის ძე, სახნავი და ტყე, 663 ღესიატინა, თბილისის გუბერნიაში, სიღნაღის მარხაში, ბა-რემყარში.

შატერაძის, ლიუდმილა ათანასეს ასული: შენობანი, სახნავ-სათესი ალაგები 18 ღესეტ. 1600 ოთხ-კუთხი საქ. მიწით; თბილისის გუბერნიაში, გორის მარხაში, სოფ. ხაშურთან.

თრფიაშვილი (ღღეს წინალოებისა), ხანუმა ყიზი-ხანუმა: სახნავი და სა-ბაღე ადგილები, 388 ღესეტინა 250 ოთხ-კუთხი საქენი. თბილისის გუ-ბერნიაში, ბორჩალოში, შოლავერის ადმინისტრაციულს განყოფილებაში, ახალი მალღუთმუს სარისტავოში.

ციციშვილისა, ხორეშან თადეოზის ასული, სახნავი მიწები და ტყე, 234

დესტინა 1368 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში, ღუშეთის მაზრაში, სოფ. საგურამოში.

მედიკოვი, მიხეილ ივანეს ძე, სახნავე, სათიბი და ტყე, 1041 დესტინა 500 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში აგ. არაბატალა, ფალიან-თაქიანი და სხვ.

ოზბეკიანი, ვახტანგ ვახტანგის ძე, სახნავე, სათიბი, საძოვარი და ტყე, 1292 დესტინა 1600 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში აუთომუცეში.

ოზბეკიანი, ივანე და გრიგოლ კოსტანტინეს ძენი. სახნავე, სათიბი ადგილები და ტყე 731 დესტინა 1570 ოთხ-კუთხი საყ. თბილ. გუბერნიაში, სოფ. ყიზილაჯიში და საჯ.ში.

მედიკოვი, ივანე ალექსანდრეს ძე, სახნავე, საძოვარი, სათიბი, სასახლე-კარო, ბაღები, შენობანი და ტყე 1559 დესტინა 760 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. თახლიცილისა, სადახლო და ქვემო-წოპი.

ციციშვილი, დავით ივანეს ძე, საძოვარი, ხეხილიანი ვენახი, შენობანი 87 დესტინა 960 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სოფ. ქვემო-ნიხიზისში.

ოზბეკიანი, ვახტანგ ვახტანგის ძე, სახნავე, საძოვარი და სათიბი 1434 დესტინა 1120 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, მუსიყალაში და შიდალიარში.

მახაჩიანი, ვასილი გრიგოლის ძე, სახნავე, საძოვარი და სათიბი ადგილები 266 დესტინა, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. თინცალში.

პარათოვისა, ნინო ზაალის ასული, სახნავე და საძოვარი ადგილები 731 დესტინა 2200 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, ს. ჯანდარში.

კრისთავი, ესტატე მირმანოვის ძე, სახნავე და საძოვარი ადგილები 280 დესტინა 2006 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, ს. ლიბბალოში.

სულხანავი, იოსებ გაბრიელის ძე, სახნავე მიწები, ვენახი, საბოსტნე ადგილები და შენობები 148 დესტინა 900 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში, და მაზრაში, სოფ. ოქროყანაში.

პოლტარცკი, ივანე ევნატეს ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფებით სამზარეულოთი და სხვა შენობებით, ვზოთი, წყაროს წყლით ერთ დესტინაში მიწით თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. ოქროყანაში.

წიკოტაძე, ბაგრატ მიხეილის ძე, საძოვარი ადგილები და ტყე, 1020 დესტინა 1920 ოთხ-კუთხი საყ. მიწით, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. ზემო-ხოდაშენთან.

გაბაშვილი, იოსებ დავითის ძე, სახნავე, საძოვარი და სამოსახლო მიწა 148 დესტინა 1860 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. ოქროყანაში.

თარსან-მოკოვი, ნიკოლოზ გრიგორის ძე, სახნავე, საძოვარი და საბოსტნე ადგილები და სათიბი, ზომით 233 დესტინა და 956 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში, თბილისის მაზრაში, სოფ. ლისში.

ავსარქისკი, ფარსადან იაკობის ძე, იარაღოვი, სერგეი ივანეს ძე, და ფირო და მელქისედეკ ოსტეის ძენი, სათიბი და საძოვარი 673 დესტინა

866 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სკრაში.

აბრამოვი, სერგეი ივანეს ძე, სახნავე, სათიბი, საძოვარი და ტყე, 426 დესტინა 1873 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სოფ. სკრაში.

შელიკოვი, კოსტანტინე როსტომის ძე, ნიკოლოზი, გიორგი, მიხეილი დიმიტრის ძენი და სალომე პანტელეიმონის ასული: სახნავე, საძოვარი, სათიბი, ხეხილიანი ვენახი, წიკეილი, შენობანი და ტყე 1447 დესტინა 2296 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, ს. სკრაში.

ამიდაშვილი, ივანე და ელისაბედ თეიმურაზის ძენი: სახნავე და საბაღებე ადგილები 151 დესტინა 1756 ოთხ-კუთხი საყენი თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სოფ. ნაწრეთში.

გაბაშვილი, იოსებ დავითის ძე, სახნავე და სამოსახლო ადგილები 178 დესტინა, 2011 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. საგაბაშვილოში და თინცალში.

ოზბეკიანი, ვახტანგ ვახტანგის ძე, სახნავე, საბაღებე და ტყე 1977 დესტინა 1280 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, ძველ დმანისში, საფარლო და ვართევანი-სოფელში.

სტაროსეცკისა, ევატერინე ფადის ასული, სახნავე, საძოვარი და შენობანი მიწის ზომა 286 დესტინა 690 1/2 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში, ღუშეთის მაზრაში, სოფ. საგურამოს.

გაბაშვილი, მერაბ იოსების ძე, სახნავე, საძოვარი და სათიბი მინდვრები 60 დესტინა 110 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში აგარაკს მუხათ-გვერდში.

მისაიდაშვილი, ნატალია გრიგოლის ასული, სახნავე, საძოვარი და ტყე, მიწის ზომა 422 დესტინა 1160 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის გუბერნიაში გორის მაზრაში, სოფ. გვარებში.

გაბაშვილი, მიხეილი და ივანე როსტომის ძენი, სახნავე და სათიბი ადგილები: მიწის ზომა 152 დესტინა 2211 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, აგარაკს საგაბაშვილოსს.

საშვილი, ზურაბ დავითის ძე, სახნავე მიწა, ზომით 1,000 დესტინა. თბილისის მაზრაში, ბორჩალოში სოფ. ხანჯაგალოს და მამჯალას.

გრაქოვი, ზაქარია პეტრეს ძე, საძოვარი და სათიბი ადგილები, მიწის ზომა 265 დესტინა 2,235 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის მაზრაში, სოფ. პატარა ლილოს ახლო.

კორატისკისა, ანა მართას ასული და ბერკოვიჩი, ანა იზრაილის ასული, სახნავე, სათიბი და ტყე, მიწის ზომა 252 დესტინა 600 ოთხ-კუთხი საყენი თბილისის მაზრაში აგარაკებს შებენი და ვანეთში.

გაბაშვილი, პავლე პეტრეს ძე, სახნავე და სათიბი ადგილები, მიწის ზომა 310 დესტინა 479 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის მაზრაში, აგარაკს საგაბაშვილოსს.

ფარაქოვი, ნიკოლოზ ანდრის ძე, სახნავე, საძოვარი და საბაღებე. მიწის ზომა 142 დესტინა 1310 ოთხ-კუთხი საყ. თბილისის მაზრაში, სოფ. წაქისში.

ფარაქოვი, ივანე ადამის ძე, სახნავე, საძოვარი, სათიბი ადგილები და ტყე და მიწა 4765 დესტინა. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფელ დამბალოში.

ბ) სესნი, გაცემული ურთიერთობების თაღდებათ.

I ძალაში მაშუღები:

ფარსკისა, ნატალია აბრამის ასული, სამ სართულიანი ქვეთიკის სახლი, ყოველივე მოწყობილობით და 110 ოთხ-კუთხი საყ. მიწით: ქ. თბილისში, 1 განყოფილებაში, მე-2 ნაწილში, ოვრების ქუჩაზე, მთაწმინდაში.

ტერ-ფიშინაძე, სტეფანე ნიკოლოზის ძე, ივანე ტერ-აბრამოვი, სტეფანე ნიკიტას ძე, სამ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით, რომელსაც უჭირავს 103 2/10 ოთხ-კუთხი საყ. ავლაბარში, მე-2 განყოფილებაში, ქ. თბილისის.

გლიგოზიშვილი, ელისაბედ იაკობის ასული, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფის სართულით, სამ-სართულიანი ქვეთიკის ფლიგელი სარდაფით და ერთ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით 203 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით, 1 ნაწილში, 1 განყ. ქ. თბილ. აშაღების ქუჩაზე.

მახაშვილი, დარია გრიგოლის ასული, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი საყინულეთი და ორ-სართულიანი ქვეთიკის ფლიგელი სარდაფით, 380 ოთხ-კუთხი საყ. მიწით. ქ. გორს.

სამხადაშვილი, ანა ალაპარუნის ასული, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფის სართულით და 3 ფლიგელი, ყველა კუთვნილებითა და 325 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით. ქ. თბილისში, მე-4 ნაწილ., 1 განყოფ. № 63.

ბუქინავი, მიხეილ ბეჯანის ძე, ორი ერთ-სართულიანი სახლი ყოველივე მოწყობილებით, 640 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით, თბილისის მე-2 განყოფილებაში, მეთათ ნაწილში.

გაბაშვილი, ზაქარია, გრიგოლი და ექვთიმე დიმიტრის ძენი, საბოსტნე, საძოვარი და ცარიელი ადგილები, ზომით 4 დესტინა 807 ოთხ-კუთხი საყ. თბილ. 1 განყოფ. 1 ნაწილში ვერაზე.

ბუქინავი, მიხეილ ბეჯანის ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი, ბალი და საბოსტნე ადგილი, მიწა ზომით 3090 ოთხ-კუთხიანი საყ. ქ. თბილისის 2 განყოფილებაში, 10 ნაწილში.

შაშვილისა, მარიამ პეტრეს ასული, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით, საბათი და თავლით, 321 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით: ქ. თბილისის მეორე განყოფილებაში, მეცხრე ნაწილში, ნიკოლავეის ქუჩაზე.

ალექსოვი, იოსებ დავითის ძე, სამი ერთ-სართულიანი სახლი ფლიგელით 91 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით, ქალ. გორში.

ბუქინავი, სტეფანე ისაიას ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი, სარდაფით და თავის მოწყობილობით და მიწა ზომით სიგრძით 25 და სიგანით 15 არმინი ქ. გორში.

დავითაძე, გერმან ტიმოთეს ძე, ორი ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფებით, ყველ ნარის მოწყობილობით და ხეხილის ბაღი, ზომით 342 1/2 ოთხ-კუთხი საყ. ქ. თბილისში, 1 განყოფილებაში, 1 ნაწილში.

ანდრეიკისა, თებრანია გიორგის ასული, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით, მიწა ზომით: სიგანით 25 და სიგანით 15 საყენი, ქალ. სიღნაღში.

ბუქინავი, დავით ავთანდილის ძე, ერთ-სართულიანი სახლი სარდაფით და ყველა მოწყობილობით, 112 ოთხ-კუთხი საყენი მიწა, ქ. გორში.

უონქოვისა, ევატერინე დავითის ასული: ორი ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი და ორ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით, 140 1/2 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით, 1 განყოფილებაში, მეორე ნაწილში, ქ. თბილისში.

კირის სახლი და ორ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით, 140 1/2 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით, 1 განყოფილებაში, მეორე ნაწილში, ქ. თბილისში.

გოშინსკისა, ილია, მიხეილ, პეტრე და გიორგი ალექსანდრეს ძენი: ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით და ორი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი და მეორე ერთ-სართულიანი სარდაფით და შენობებით; მიწის ზომა 436 ოთხ-კუთხი საყენი, ქალაქ თბილისის, 2 განყოფილებაში, 9 ნაწილში.

შამხუჯაძე, მარტიოზ, არუთინა და მიხეილ ისაკის ძენი, მარიამ ვასილის ასული, ბარბარე და მარიამ ნიკიტას ასული და ხერედიონისა, ელი-საბედ ნიკიტას ასული: სამი ორ-სართულიანი სახლი სარდაფებით, ორი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი, მეორე ერთ-სართულიანი სარდაფებით და ყველა მოწყობილობით. ზომა მიწისა 900 ოთხ-კუთხი საყენი, თბილისში, 1 განყოფილებაში, ვერის 1 ნაწილში.

ქათაშვილი, არტემ ევგრაფის ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი. 268 ოთხ-კუთხი საყენი მიწით, ქ. თბილისში, მე-10 ნაწილში, 2 განყოფილებაში.

ზარნავი, მიხეილ ვასილის ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი და ორ-სართულიანი საჯინბო საბათითურთ და მიწა 199 2/10 კვად. საყენი, 3 ნაწილი, 1 განყოფ. ქ. თბილისის, სალდატების ქუჩაზე.

ჯორჯაძე, დავით ვახტანგის ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი, სარდაფით და ყოველივე კუთვნილებით და მიწა 1443 კვ. საყ. ქ. თელავში.

მახინავი, გიორგი ოსების ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით და ორი ერთ-სართულიანი ფლიგელი და მიწა 54 კვ. საყ. ქ. თბილისის ავლაბარის ნაწილში, 2 განყოფილებაში.

კაჯუჩიანი, ვასილ თედორეს ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი თავის კუთვნილებითურთ და მიწა 230 კვ. საყ. ქ. თბილისის, 9 ნაწილი 2 განყოფილებაში.

მარსახანავი, ევგენია აკოფის ასული, დანიელ, ბარბარე, მირზა და მარიამ ასატურას ძენი და სარიცისა, ელისაბედ ასატურის ასული, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი და მიწა 82 2/3 კვ. საყ. ქ. თბილისის, 7 ავლაბარის ნაწილში, 2 განყოფილებაში.

მედიკოვი-ამიდაშვილი, ალექსანდრე მათეს ძე, 1, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით და ქარავს-ლა, სამი ფლიგელისგან შემდგარი: ერთი ორ-სართულიანი და ორი თითო-სართულიანი ყოველივე კუთვნილებითურთ და 2, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით და სამი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი და ორი თითო-სართულიანები და მიწა 919 კვ. საყ. ქ. ერევანს.

კუქუქაძე-კამაძე, ავთანდილ აბრამის ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი და ორი ერთ-სართულიანი ფლიგელით, ბაღით და ქითურთ და მიწით 258 კვ. საყ. ქ. თბილისის, 7 ნაწილი, 2 განყოფილება, ავლაბარში.

სასტავოვი, არტემ იაკობის-ძე, ორი ქვეთიკის სახლი; ერთი ორ-სართულიანი სარდაფით, მეზონით და ფლიგელით და მეორე ერთ-სართულიანი, სარდაფითურთ, სამ-სართულიანი მიშენებული შენობა სარდაფით და ყველა მოწყობილობით და ხეხილიანი ვენახი, მიწა ზომით 2317 2/100 კვ. საყ. ქ. თბილისის, 10 ნაწილი, 2 განყოფილება.

თავდაცობი, მესარიონ გაბრიელის ძე, ორი ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი

ლი, ფურნე და ხეხილიანი ვენახი და მიწა სიგრძით 51 და სიგანით 48 კვად. საყ. ქ. გორს.

დავასანცი, სარქის იაკოფის ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით და მიწა 10 საყ. და 1 არმ. კვად. ქ. თბილისის 3 ნაწ. 1 განყოფილებაში.

ტერმარუქაძე, ევატერინე ნიკიტას ასული, ერთ-სართულიანი სარდაფით და ყველა მოწყობილობით და მიწა 72 სიგრძით და სიგანით 32 არმინი რუსულის ზომისა. ქ. ერევანს.

კუქაძე, გრიგოლ გაბრიელის ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი მოწყობილობით და მიწა 234 კვ. საყ. ქ. თბილისის, 10 ნაწ. 2 განყოფილ.

რომანოვი, გერმან მარკოს ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი ერთ-სართულიანი ქვეთიკის ფლიგელით, სარდაფით და საბათით, მიწის ზომა 215 კვ. საყ. 10 ნაწილში, 2 განყოფილებაში, ქ. თბილისის.

ჩაქვასი, იოსებ ელასის ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი და მიწა 100 კვ. საყ. 10 ნაწილში, 2 განყოფილებაში ქ. თბილისის.

პაპუაშვილი, სიმონ პრაკოპის ძე, ერთ-სართულიანი, ერთ-სართულიანისავე სარდაფით, ყოველივე მოწყობილებით, ერთ-სართულიანი სახლი, თავლით და ორი ერთ-სართულიანი ფლიგელი, მიშენებულით, თავლით და მიწა 1756 1/2 კვ. საყ. 1 ნაწილში, 1 განყოფილებაში ქ. თბილისის.

პარტიკოვი, ფეოპიმპეტ პრაკოფის-ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით, ყოველივე მოწყობილებით და მიწა 105 კვ. საყ. 12 ნაწილში, 2 განყოფილებაში ქ. თბილისის, ჩულურეთში.

კუჭუკე, ივანე ივანეს ძე, ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი, სარდაფით და მიწა 400 კვ. საყ. 10 ნაწილში, 2 განყოფილებაში ქ. თბილისის.

კარსაია, მარიამ მოსეს ასული და იმედაშვილი, ევატერინა მოსეს ასული ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი, და მიწა 77 1/2 კვ. საყ. 7 ავლაბარის ნაწილში, 2 განყოფილებაში, ქალაქ თბილისის.

შინჯანავი, ნერსეს ბულდანას ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფებით, ერთ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით და 4 დუქანი სარდაფებით, მიწის ზომა 110 კვ. საყ. 7 ნაწილში 2 განყოფილებაში, ქალ. თბილისში, ავლაბარში.

კაკაშვილი, არსენ სულთანის ძე, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფითა და ფლიგელით, ვენახი, მიწის ზომა 3642 კვ. საყ. ქ. ერევანს.

ანაქუტინსანცი, გრიგოლ იოსების ძე, სამ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით, მიწის ზომა 14 საყ. 2 1/2 არმინი, 3 ნაწ. 1 გან. ქ. თბილისის.

შაშუგაძე, გრიგოლ და სოლომონ გრიგოლის ძენი, 1) ორ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი სარდაფით, სამ-სართულიანი ფლიგელი, საცობი, თავლა და ვენახი და მიწა 714 ოთხ-კუთხი კვ. საყ. და 2) ვენახი, მარიანი და მიწა სიგრძით 63 საყ., სიგანით სამხრეთით 10 საყ. და ჩრდილოეთით 9 საყ. ქ. სიღნაღში.

მასარბაძე, მიხეილ გიორგის ძე, ორი ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი ყოველივე მოწყობილობით, მიწის ზომა 145 ოთხ-კუთხი საყენი ქ. გორში.

მისაზოვისა, სოფიო გევასიძის ასული, ერთ-სართულიანი ქვეთიკის სახლი მიშენებულით, მიწის ზომა 107

ოთხ-კუთხედი საყ. ქ. თბილისის 7 ავ-
ლაბრის ნაწილში, 2 განყოფილებაში.

ზაზაშვილი, რომელია პავლეს ასუ-
ლი, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახ-
ლი სარდაფით, მიწის ზომა 47 1/2 ოთხ-
კუთხედი საყ. ქ. ახალციხეს, ხაზანისკისა,
დივან-იოლსკისა და ალექსანდრეს ქუ-
ჩებზედ

არტაწოვი, არმაკ ვასილის ძე, ორი
ორ-სართულიანი სახლი სარდაფით,
სარაიით და ფიცრულით, მიწის ზო-
მა 680 ოთხ-კუთხედი საყ. 1 ნაწილში,
1 განყოფილებაში ქ. თბილისის, ვადა-
ვოზნი ქუჩაზედ.

სერგოვი, ბარბარე ვესტაფის
ასული, ორ-სართულიანი ქვითკირის
სახლი სარდაფით და ერთ-სართული-
ანი ფლიგელი და მიწა 81 3/4 ოთხ-
კუთხედი საყ. 8 ნაწ. 2 გან. ქ. თბილ.

თუმანიანი, ზაალ მამიკოს ძე, ორ-
სართულიანი ქვითკირის სახლი და
მიწა 60 ოთხ-კუთხედი საყ. 8 ნაწილში,
2 განყოფილებაში ქ. თბილისის.

კალაძე, ევატერინე ზურაბის ასული,
ორი ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახ-
ლი, ერთი სარდაფით და მიწა 103
საყ. და 1 არშ. ოთხ-კუთხედი 10 ნაწ.
2 განყოფ. ქ. თბილისში.

მარკოვი, ალექსანდრე ივანეს ძე,
ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი
სარდაფით და მიწა 38 1/2 ოთხ-კუთხედი
საყ. 5 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. თბილისში.

გამაზოვი, მიხეილ ივანეს ძე, ორ-
სართულიანი ქვითკირის სახლი და მი-
წა 90 ოთხ-კუთხედი საყ. 10 ნაწ. 2
განყოფ. ქ. თბილისში.

არუთისოვი, სერგო, არტემ, შუ-
შანა ყაზარის ძენი და ბარბარე ალექ-
სის ასული, ორ-სართულიანი ქვითკი-
რის სახლი სარდაფითა და ფიცრუ-
ლით, ერთ-სართულიანი ფლიგელი
მიშენებული და მიწა 240 ოთხ-კუთ-
ხედი საყ. 8 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. თბი-
ლისში.

II სოფლის მამულები:

ერისთავი, ლუარსაბ ალექსანდრეს
ძე, 101 დესიატა, და 1600 ოთხ-კუთ-
ხედი საყ. სახნავი მიწა თბილ. გუბერ-
ნიაში და მაზრაში, ს. ნაწრეთში.

მელიქოვი, ივანე ალექსანდრეს ძე,
1561 დესეკტ. 145 ოთხ-კუთხედიანი
საყ. სახნავი, სათიბი, საძოვარი და
ვენახი ადგილი და ტყე თბილისის
გუბერნიაში, ბორჩალოს მაზრაში, ს.
ანტალას.

ხოლაფაშვილი, ერასტ ზაალის ძე,
სახნავი, სათიბი, ვენახი და ტყე, ზო-
მით 3561 დეს. 2000 ოთხ-კუთხედი
საყ. თბილ. გუბერნიაში, სიღნაღის
მაზრაში, ქიაურის სახელ წოდებით.

რატაშვილი, მიხეილ გიორგის ძე,
სახნავ-სათიბი და ტყე, სულ 40 დე-
სეტიკა 2040 1/2 ოთხ-კუთხედი საყენი
თბილისის გუბერნიაში, დუშეთის მა-
ზრაში, ს. ქსოვრისში.

ზანდუკელი, ოტია, გიორგის ძე,
სახნავ-სათიბი და ტყე, სულ 473 დე-
სიატინა და 1200 ოთხ-კუთხედი საყ.
თბილ. გუბერნიაში, დუშეთის მაზრა-
ში, ს. ბელაჩაურში.

გურგენიძე, ქეთევან სემონის ასუ-
ლი, სახნავი მიწები 70 დესეკტ. თბი-
ლისის გუბერნ. თელავის მაზრაში,
სოფ. შილდისთან.

არქოვი, რომან ქაიხოსროს ძე,
სახნავ-სათიბი და საძოვარი ადგილი
და ტყე, სულ 315 დეს. 2314 ოთხ-
კუთხედი საყენი, თბილისის გუბერნიაში
და მაზრაში, სოფ. ვარდისუბანი, ანუ
შავ-საქარა.

კაგიჯაროვი, დარჩო გიქოს ძე,
ელიგარ და სტეფანე ვართანის ძენი,
სახნავი, სათიბი და საბაღე ადგილე-
ბი, სულ 122 დესეტიკა, 480 ოთხ-
კუთხედი საყენი, თბილისის გუბერნიაში
და მაზრაში, სასომხო სოფელზედ.

თარსან-მოურავი, იასონ ლუარსაბის
ძე, სახნავი, სათიბი და ტყე; სულ
509 დეს. 1866 ოთხ-კუთხედი საყენი,
თბილისის გუბერნიაში გორის მაზრა-
ში, სათუხარლო, სათარხნო და სხვა.

ანდრეუშვილი, ფაუსტინე მიხეილის
ძე, სახნავ-საძოვარი, სათიბი და ტყე,
340 დესიატინა 1140 ოთხ-კუთხედიანი
საყენი მიწით, თბილ. გუბერნ. გო-
რის მაზრაში, სოფ. ახალქალაქში და
კავთიხევიში.

ამილახვარი, ივანე გივის ძე, სახნა-
ვი, სათიბი ადგილები და ტყე ზო-
მით 419 დეს., 200 ოთხ-კუთხედი საყ.
თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრა-
ში სოფ. კასპში, შაჩევიში და კა-
ლაში.

თარსან-მოურავი, ლუკა ესტატეს ძე,
სახნავი, სათიბი, საძოვარი და ტყე,
სულ 810 დეს. 600 ოთხ-კუთხედი სა-
ყენი, თბილისის გუბერნიაში, გორის მა-
ზრაში, სათარხნოში.

გუგუნიანი, ალექსანდრე დიმიტრის
ძე, სახნავი, სათიბი და ტყე 66 დე-
სეტიკა 2140 ოთხ-კუთხედიანი საყენი,
თბილისის გუბერნ. დუშეთის მაზრა-
ში, სოფელს საგულე და ქინძარაში.

ზარათაშვილი, ნიკოლოზ გრიგოლის
ძე, სახნავი საძოვარი მიწები და ტყე,
ზომით 230 დესიატ. და 520 ოთხ-
კუთხედიანი საყენი. თბილ. გუბ. თბილ.
მაზრაში, სოფ. ქვემო წერაქეში.

ონიკოვი, კოსტანტინე და გიორ-
გი სოლომონის ძენი, ნაკაშიძისა,
ბარბარე სოლომონის ასული და ჩო-
ლაყაშვილისა, ელისაბედ სოლო-
მონის ასული სახნავი, საძო-
ვარი, სათიბი, საბაღე, საბოსტნე
ადგილები და ტყე, სულ 728 დეს.
2323 ოთხ-კუთხედი საყ. თბილის. გუ-
ბერნიაში და მაზრაში, კინეთში და
დიდებანში.

ამილახვარი, ივანე თეიმურაზის ძე;
სახნავი მიწები 146 დესიატ. 2140
ოთხ-კუთხედი საყ. მიწით; თბილისის
გუბერნიაში, გორის მაზრაში, ზემო
და ქვემო სობისში და დღუღეთში

ერისთავი, კონო (იგივე იაკოვი)
მირიშანოვის ძე (ალექსანდრე ერის-
თვისა), სახნავი და საძოვარი ადგი-
ლები, ზომით 119 დესიატ. და 946
ოთხ-კუთხედი საყ. თბილისის გუბერნია-
ში, გორის მაზრაში, უფლის ციხის
აგარაკში.

გუგუნიანი, ილია, ნიკო და ლუ-
არსაბ მერაბის ძენი: სახნავი, საბო-
სტნე ადგილები და ტყე, 53 დესიატ.
1555 ოთხ-კუთხედი საყენი მიწით,
თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრა-
ში, ქვემო ნიშბისში, მარნოზი და სა-
სხორი.

თარსან-მოურავი, ბარბარე მაქარის
ასული, ესტატე და გიანე იოსების
ძენი, ბაგრატიონ-მუხრანსკისა, ნინო
იოსების ასული და წერეთლისა, მაქ-
არინე იოსების ასული, სახნავი, სა-
ძოვარი, სახლ-კარის ადგილი და ტყე
2259 დესიატინა 20 ოთხ-კუთხედი საყ.
მიწით, თბილისის გუბერნიაში, გო-
რისა და თბილისის მაზრებში საელი-
ოზოშვილო, სათარხნო და სათუხა-
რლო მამულებში.

ბაგრატიონ-მუხრანსკი, მიხეილ კო-
სტანტინეს ძე: სახნავი მიწები, ზომით
782 დეს. 290 ოთხ-კუთხედი საყ.
ელიზავეტოპოლის გუბერნიაში, ყა-
ზახის მაზრაში, გეჯალუს სახელწო-
დებით.

დავაგისა, თამარ ალექსანდრეს
ასული: სახნავი მიწები და ტყე, ზო-
მით 308 დესიატინა 660 ოთხ-კუთ-
ხედი საყ. თბილისის გუბერნიაში, თე-
ლავის მაზრაში, ახმანის და ობალი-
ძეს აგარაკში.

ფავლევიჩი, ნინო ზურაბის ასული:
სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე
ზომით 299 დეს. 840 ოთხ-კუთხედი
საყ. თბილისის გუბერნიაში, დუშეთის
მაზრაში, სამაბურაში.

კერესელიძე, ანასტასია გიორგის
ასული: სახნავი, სათიბი და საბოს-
ტნე ადგილები, ვენახი და შენობანი,
ზომით 134 დეს. 130 ოთხ-კუთხედი
საყ. თბილ. გუბერნ. გორის მაზრა
ში, სოფ. შაშვეში და ქლაში.

მჭუტაძე, ივანე ალექსანდრეს ძე,
სახნავი მიწები და ტყე, ზომით 410
დესიატინა და 1800 ოთხ-კუთხედი სა-
ყენი, ქუთაისის გუბ. ოზურგეთის
მაზრაში, ს. ნიგოთის მახლობლად.

მჭუტაძე სამონ ალექსანდრეს ძე,
სახნავი ადგილები და ტყე, ზომით
410 დესიატინა 1800 ოთხ-კუთხედი
საყ. ქუთაისის გუბერნიაში ოზურგე-
თის მაზრაში, სოფ. ნიგოთის მან-
ლობლად.

იუფიანისა, ნინო ივანის ასული,
სახნავი და სათიბი ადგილები და ტყე,
სულ 1300 დეს. და 1200 ოთხ-
კუთხედი საყ., თბილისის გუბ. გორის
მაზრაში, აგარ. სარმანის-შვილის-
კარში.

ქიმოვი, ნიკოლოზ და ვასილ
ზაქარაის ძენი სახნავი, საძოვანო,
საძოვარი ადგილები, ბაღები და ტყე,
ზომით 846 დესიატინა 605 ოთხ-
კუთხედი საყენი, თბილისის გუბერნიაში,
თბილისის მაზრაში, სოფ. გლდანში.

ზარათაშვილი, ბარბარე გიორგის
ასული და ხოლაფაშვილისა, ნინო გიორ-
გის ასული, სახნავი და საძოვარი
ადგილები და ტყე; ზომით 1400
დესიატ., თბილისის გუბერნიაში თი-
ანეთის მაზრაში, ახმეტის აგარაკის
მახლობლად.

ხოლაფაშვილისა, ბიძინა ოთარის ძე,
სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე,
ზომით 569 დესიატ., თბილისის გუ-
ბერნიაში, თბილისის მაზრაში, აგარ.
უჯარანში.

ხიმშიაშვილები, ნიკოლოზ გიორ-
გის ძე და ნინო გიორგის ასული:
სახნავი და საძოვარი ადგილები და
ტყე, ზომით 2303 დესიატინა და
1200 ოთხ-კუთხედი საყ., თბილისის
გუბ., დუშეთის მაზრაში. აგ. ბულა-
ჩაურში.

ციციანისა, გიორგი ივანეს ძე,
სახნავი და საძოვარი მიწები, და ტყე,
967 1/2 დეს. თბილისის გუბერნიის,
ბორჩალოს მაზრის, სოფ. ახლაპა-
ლაურში.

ანდრეიშვილი, ნინა ზაალის ასუ-
ლისა, თბილ. გუბერნ. და მაზრის
სოფ. ლოსნარაში საძოვარი და სა-
თიბი ადგილები 240 დეს. 1166
ოთხ-კუთხედი საყ.

რუსიკოვა, ელისაბედ ივანეს ასული,
გიორგი, მარიამ და მელანია სო-
ლომონის ასული, თბილისის გუ-
ბერნიის, თელავის მაზრის, სოფ. კუ-
რდელაურში, სახნავი, საძოვარი,
სავენახო ადგილები და ტყე 35 დეს.
75 ოთხ-კუთხედი საყენი.

საფაროვი, ბაღდასარ ვალუსტას
ძისა, თბილისის გუბ. სიღნაღის მაზ-
რის, დაბა ყარა-ალაჩან, სახნავი, სა-
თიბი, სახლ-კარის ადგილები და ტყე,
73 დეს. 792 ოთხ-კუთხედი საყ.

ბაგრატიონ-მუხრანსკი, გრიგოლ
კოსტანტინეს ძისა, თბილისის გუბ.

ბორჩალოს მაზრის სოფ. ტაშიჯილი-
გას სახნავი და საძოვარი ადგილები-
720 დეს.

წურთოელი, მარიამ არჩილის ასუ-
ლი, თბილისის გუბერნ., ბორჩალოს
მაზრის, ლოკბილინოს, სახნავი, საბა-
ღე, საძოვარი ადგილები, ტყე და
შენობანი. 1844 დეს. 20 საყ.

საგინავი, მიხეილ პაატას ძე, თბი-
ლისის გუბერნ. თელავის მაზრა, ს.
ზემო ხოლაშენს სახნავი ადგილები
და ტყე 267 დეს.

გურგენიძე, ქეთევან სოლომონის
ასული, თბილისის გუბ. თელავის
მაზრა, სოფ. შილა, ვენახი 2 დეს.
და 600 ოთხ-კუთხედი საყ.

მაყავისა, ანა რევაზის ასულისა,
თბილ. გუბერნ. თელავის მაზრა ს.
რუის პირს და იყალთოში ვენახი 3
დეს. და 540 ოთხ-კუთხედი საყ.

გარდაჭედიანი, მიხეილ ნოდარის ძე,
კოსტანტინე სოლომონის ძე, თბილ.
გუბ., თელავის მაზრა, სოფ. საბუე,
ვენახი 3 დეს. 2160 ოთხ-კუთხედი საყ.

ჭავჭავაძისა, დარია ალექსანდრეს
ასული, თბილ. გუბ. თელავის მაზრა,
სოფ. ურიათ-უბანი, ხეხილიანი ვენა-
ხი, შენობებით, მოწყობილობით და
მიწით 3 დეს. 920 ოთხ-კუთხედი საყ.

მაყავისა, სოფიო ზაქარაის ასუ-
ლისა, თბილ. გუბერნ. თელავის მაზ-
რა, სოფ. იყალთო, ვენახი, შენო-
ბებით და მოწყობილობით 3 დეს. 2160
ოთხ-კუთხედი საყ.

გვამარჯიანი, ოლეგ ველურდოს ასუ-
ლი, თბილ. გუბერნ. სიღნაღის მაზრა
სოფ. ჩუმლაყთან ორი ვენახი 5 დეს.
600 ოთხ-კუთხედი საყ.

შადგავი, დარია გულბათის ასუ-
ლი, თბილისის გუბ. სიღნაღის მაზ-
რა, სოფ. გურჯაანი, სავენახე, სა-
სახლ-კარო, საძოვარი ადგილები და
ტყე 6 დეს. 720 ოთხ-კუთხედი საყ.

ბაგრატიონ-მუხრანსკისა, ქეთევან ქაი-
ხოსროს ასული, სახნავი, საძოვარი
და სათიბი ადგილები და მიწა 176
დეს. 1220 კვ. საყ. სოფ. მუხრანში.

გურაშვილი, დეითი და დიონისი ია-
კობის ძენი, სახნავი მიწები, ზომით
21 დეს. 1448 კვ. საყ. გორის მაზ-
რის სოფ. ფხვინისში.

ყაზბეგი, გიორგი, რაფაელი, ივანე
ნიკოლოზის ძენი, ელენე ნიკოლოზის
ასული და ალექსეევ-მესხიევისა, ოლე-
გა ნიკოლოზის ასული, სახნავი, სა-
ძოვარი, სათიბი და ტყე და მიწა 151
დეს. 1144 ოთხ-კუთხედი საყ. დუშეთის
მაზრას, სოფ. ყაზბეგში.

რატაშვილი, ზურაბ გიორგის ძე, სახ-
ნავი, საძოვარი და ტყე, და მიწა 77
დეს. 122 ოთხ-კუთხედი საყ. დუშეთის
მაზრაში, აგარაკს ქსოვრისში.

მატეონა, ვასილი ივანეს ძე, სახნა-
ვი, სახლის კარის ადგილები და მიწა
18 დეს. 1800 ოთხ-კუთხედი საყ. გო-
რის უეზლში, სოფ. პატარა-თამარა-
შენში.

თარსან-მოურავი, გიორგი იორა-
მის ძე, სახნავი, სათიბი და ტყე, მი-
წა 400 დეს. 1560 ოთხ-კუთხედი საყ.
გორის მაზრაში, სათარხნოშვილებს
მამულში.

ბაგრატიონ-მუხრანსკი, კოსტანტინე
ივანეს ძე, სახნავი, საძოვარი, სახლ-
კარის ადგილები და ტყე, ზომით 793
დეს. 2092 ოთხ-კუთხედი საყ. ბორჩა-
ლოს მაზრაში, სოფ. სარაილოში.

ნატეიშვილი, ივანე ვერემის ძე და
მარიამა ზაალის ასული, სახნავი, სა-

ძოვარი და სამინდრო ადგილები და
ტყე, ზომით 390 დეს. 900 ოთხ-
კუთხედი საყ. დუშეთის მაზრაში, სოფ.
სამაბურაში.

თარსან მოურავი, პელაგია და
ანასტასია იორამის ასული, სახნავი,
საძოვარი ადგილები და ტყე, მიწით
554 დეს. 1800 ოთხ-კუთხედიანი საყ.
გორის და თბილისის მაზრაში, სოფ.
სათარხნოში.

ორშელისი, ალექსანდრე ვესტაფის
ძე, სახნავი, სათიბი, საძოვარი ადგი-
ლები და მიწა 1057 დეს. 665 ოთხ-
კუთხედი საყ. ბორჩალოს მაზრაში, სოფ.
თამარ-ჯილოში.

ბაგრატიონ-მუხრანსკი, ალექსანდ-
რე ივანეს ძე, სახნავი, საძოვარი, სა-
თიბი, სახლ-კარის ადგილები და ტყე,
მიწა ზომით 24,193 დეს. 1004 ოთხ-
კუთხედი საყ. ბორჩალოს მაზრაში, სოფ.
გურა-არში, ყარაყალაში და სხვ.

ერისთავი, რაფაელ დავითის ძე,
სახნავი, საძოვარი და საბაღო ადგი-
ლები და ტყე, მიწა ზომით 1205
დეს. 180 ოთხ-კუთხედი საყ. თელავის
მაზრაში, სოფ. ქისტაურში.

მელიქ-გარათაშვილი, ალექსანდრე ავა-
რონის ძე, სახნავი, საძოვარი, სათი-
ბი ადგილები, ვენახი და შენობანი,
მიწა ზომით 1929 დეს. 2140 ოთხ-
კუთხედი საყ. ერევნის გუბერ. სურმა-
ლინის მაზ. სოფ. ალი-ყამარულში.

თარსან-მოურავი, ნიკოლოზ
გრიგოლის ძე, სახნავი, სახლ-კარის
ადგილები, ტყე და შენობანი, მიწა
ზომით 296 დეს. 1089 ოთხ-კუთხედი
საყ. გორის მაზრაში, აგარაკებს:
ახალციხესა, საბუხარლოსა და ახალ-
ქალაქში

მაღალავისა, ნინო სარდიონის ასუ-
ლი, ვენახი, ზომით 6 დეს. სიღნა-
ღის მაზ. სოფ. ბაკურციხეში.

ბეიქანაძე, რაფაელ გიორგის ძე, ვე-
ნახი მიშენებული, მიწის ზომა 1
დეს. 1880 ოთხ-კუთხედი საყ. გორის
მაზ. სოფ. ცხინვალში.

ნათაყვი, სოფიო გაბრიელის ასუ-
ლი, ვენახი, მიწის ზომით 2 დეს.
100 ოთხ-კუთხედი საყ. დუშეთის მაზ.
სოფ. დამპალაში.

ზანდუკელი, ოტია გიორგის ძე, ვე-
ნახი, მიწა ზომით 7 დეს. დუშეთის
მაზ. სოფ. არაგვის-პირში.

კანაძე, იოსებ რევაზის ძე, ვენახი,
ზომით 2080 ოთხ-კუთხედი საყ. სიღნა-
ღის მაზ. სოფ. კონაქში.

რატაშვილი, ზურაბ გიორგის ძე,
ვენახი, ზომით 13 დეს. 1200 ოთხ-
კუთხედი საყ. დუშეთის მაზ. სოფ. ქსო-
ვრისში.

ზანდუკელი, დიმიტრი ენატეს ძე,
სამი ვენახი ზომით 3 დეს. 600 ოთხ-
კუთხედი საყ. თელავის მაზ. სოფ. ვაჩ-
ნაძანში.

ბეიქანაძისა, ევატერინე ვიქტორის
ასული, სამ-სართულიანი ქვითკირის
სახლი და სამ-სართულიანი ფლიგე-
ლი, ზომით 42 ოთხ-კუთხედი საყ. 1
ნაწ. 1 გან. ქ. თფილისის.

ხიკაიძე, ნატალია გიორგის ასული,
ვენახი და სახლ-კარის ადგილები და
მიწა 5 დეს. 1680 ოთხ-კუთხედი საყ.
თელავის მაზ. სოფ. ახალციხისში.

ჭავჭავაძე, იანე ნოშრევანის ძე, სახ-
ნავი ადგილები და ტყე, ზომით 669
დეს. 1912 ოთხ-კუთხედი საყ. თიონე-
თის მაზ. საქავეჯავახის მამულებში.